

Ελευθερόπολις

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΕΝΩΝ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ 13ος, ΦΥΛΛΟ 52ο, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2009, ΤΙΜΗ 0,01 ΕΥΡΩ, ΣΟΥΛΙΟΥ 124 ΤΚ 173 42 ΑΘΗΝΑ

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΡΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Σήμερα μαύρος ουρανός σήμερα μαύρη μέρα
σήμερα όλοι θλίβονται και τα σκυλιά λυπώνται

Σήμερα βάλλανε (έβαλαν) βουλή οι άνομοι Εβραίοι
οι άνομοι και τα σκυλιά κι οι τρισκαταραμένοι
για να σταυρώσουν το Χριστό των πάντων Βασιλέα

Ο Κύριος ηθέλησε να μπει σε περιβόλι
να κάμει δείπνο μυστικό για να τον λάβουν όλοι.

Σαν κλέφτη τον επιάσανε και σαν φονιά τον πάνε
και στου Πιλάτου τας αυλάς εκεί τον τυραννάνε

Χαλκιά χαλκιά φτιάξε καρφιά φτιάξε τρία περόνια
κι εκείνος ο παράνομος βαρεί και φτιάχνει πέντε.

Σν Φαραώ που τα φτιάξεις πρέπει να μας διδάξεις
βάλτε τα δυο στα χέρια του και τ' άλλα δυο στα πόδια

Το πέμπτο το φαρμακερό βάλτε το στην καρδιά του
να τρέξει αίμα και νερό να πληγωθεί η καρδιά του

(Η Μάρθα κι Μαγδαληνή και τον Λαζάρου η μάνα
τον Ιακώβου η αδερφή κι οι τέσσερις αντάμα

Επήραν το στρατί - στρατί στρατί το μονοπάτι
το μονοπάτι τσι βγαλε εις του ληστή τη πόρτα

Άνοιξε πόρτα του ληστή και πόρτα του ληστή
και πόρτα του Πιλάτου,
κι πόρτα από το φόβο της ανοίγει μοναχή της)

Η Παναγιά η Δέσποινα καθόταν μοναχή της
τας προσευχάς της έκανε για το μονογενή της

Τηρά δεξιά τηρά, τηρά ξερβά κανένα δεν γνωρίζει
τηρά και δεξιότερα βλέπει τον Αϊ Γιάννη

Άγιε μου Γιάννη Πρόδρομε και βαφτιστή του γιου μου
μην είδες τον γιόκα μου και σε διδάσκαλό σου

Δεν έχω στόμα να σου πω χείλη να σου μιλήσω
δεν έχω χεροπάλαμα για να σου τονε δείξω

Βλέπεις εκείνο τον γυμνό τον παραπονεμένο
οπού φορεί στην κεφαλή αγκάθινο στεφάνι
εκείνος είναι ο γιόκας σου και εμέ διδάσκαλός μου.

Η Παναγιά ως τ'άκουσε έπεσε κι ελιγώθει
σταμνί νερό της ρίξανε τρία κανάτια μύσχο
(για ν'άρθει ο λογισμός της)

Και σαν της ήρθε ο λογισμός και σαν της ήρθε ο νους της
ζητεί μαχαίρι να σφαιί φωτιά να πάει να πέσει
ζητεί γκρεμό να γκρεμιστεί για το μονογενή της

Κάνε Κυρά μου υπομονή κάνε Κυρά μου
κάνε Κυρά μου Ανέστη

Μα πως να κάνω υπομονή μα πως να κάνω Ανέστη
που έχω γιο μονογενή κι εκείνο σταυρωμένο.

Τα Κάλαντρα του Λαζάρου δημοσιεύονται στη σελίδα 13.

ΑΝΟΙΞΗ 2009

Ευλογογραφία της Βάσως Κατράκη

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΜΕΝΙΑΝΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου της Αθήνας για τη διετία 2009-2011

Πρόεδρος: Γιάννης Τερεζάκης

Αντιπρόεδρος: Δημήτρης Καβρουλάκης

Γενική Γραμματέας: Μαριάννα Γαλανάκη

Ταμίας: Σοφία Τερεζάκη του Ελ.

Μέλη: Αλβανός Γιώργος, Καβρουλάκη Ρένα, Φρεσκάκη Μαργή, Μαρινάκη Γεωργία, Βαγιωνάκη Ελένη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2009

1. Έκδοση σε βιβλίο των απομνημονευμάτων του Καλλίνικου Κριτοβουλίδη
2. Διήμερη εκδρομή 9 και 10 Μαΐου στη λίμνη Πλαστήρα-Καλαμπάκα-Τρίκαλα-Καρδίτσα
3. Τον Αύγουστο και στο πρώτο δεκαπενθήμερο (Οι ημερομηνίες θα ανακοινωθούν σε επόμενο τεύχος της «Ε») ημερήσια εκδρομή στο χωριό
4. Προβολή της ταινίας "Ντελικανής" μέρος της οποίας είχε γυριστεί πριν από αρκετά χρόνια στο χωριό μας
5. Προβολή ντοκυμαντέρ για τους αγώνες των Κρητών - μέρος του οποίου αφορά και δείχνει το χωριό μας
6. Παράσταση παραγκιόζη για τα Αρμενιανάκια
7. Αρτογλασσία το 15 Αύγουστο υπέρ υγείας των Αρμενιανών
8. Πραγματοποίηση στην Αθήνα εκδήλωσης αφιερωμένη στην επέτειο των 30 χρόνων του συλλόγου μας.

Το Δ.Σ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΗΣΕΙΣ

Η **Μαριέτα Μαθιουδάκη**, σύζυγος του Μιχάλη Αβερκάκη, γέννησε στις 5 Ιανουαρίου 2009 αγοράκι.

Η **Εμμανουέλα** σύζυγος του **Γιώργου Αβερκάκη** γέννησε κοριτσάκι.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Θεράμ συγχαρητήρια στη **Ειρήνη Καλλιβερέτση**, κόρη του Νίκου Καλλιβερέτση και της Μαρίας Ρουκουτάκη -Καλλιβερέτση, για την απόκτηση του πτυχίου του τη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Η/Υ του Πολυτεχνείου Θεσσαλονίκης και της ευχόμαστε κάθε χαρά και ευτυχία στη ζωή της.

Μάρκος και Μαρία Παντερεμάκη

Εκδήλωση-αφιέρωμα στον Walter Lassaly

Αριστερά ο Walter Lassaly και δεξιά ο Σήφης Μιχελογιάννης με τον Γιάννη Μπακογιανόπουλο.

Η Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη και ο Δήμος Ακρωτηρίου Χανίων διοργάνωσε τη σημαντική αυτή εκδήλωση στην οποία προσήλθε πολύς κόσμος.

Ο Walter Lassaly έχει τιμηθεί με το OSCAR φωτογραφίας στο έργο του σπουδαίου έλληνα σκηνοθέτη Μιχάλη Κακογιάννη "Ζορμπάς ο Έλληνας".

Ο Κακογιάννης μετέφερε στην οθόνη το γνωστό μυθιστόρημα του μεγάλου συγγραφέα Νίκου Καζαντζάκη "Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά".

Ο Ζορμπάς και το συρτάκι ταξίδεψαν παντού και έτσι ο Καζαντζάκης και η σύγχρονη Ελλάδα ήρθαν σε επαφή με όλο τον κόσμο.

Ομιλητές στην εκδήλωση αυτή ήταν ο Γιάννης Μπακογιανόπουλος πολύ γνωστός κριτικός κινηματογράφου, ο Σήφης Μιχελογιάννης τέως βουλευτής Χανίων και εκπρόσωπος στα Χανιά της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη και ο αρχιτέκτονας-καθηγητής στο Πολυτεχνείο Κρήτης Κώστας Μαυρακάκης. Την εκδήλωση χαιρέτησαν ο πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη Γεώργιος Στασινάκης και ο δήμαρχος Ακρωτηρίου Μιχάλης Κυνηγός.

Ο Walter Lassaly παγκόσμιος πολίτης με πολωνικές ρίζες, που έχει γεννηθεί στη Γερμανία και έζησε κυρίως στην Αγγλία είναι πλέον μόνιμος κάτοικος Ακρωτηρίου, τα τελευταία δέκα χρόνια. Συνδέθηκε έτσι μια για πάντα με την τέχνη της σύγχρονης Ελλάδας και με την ίδια την ιστορία της.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Montreal 11-1-2009.

Αγαπητέ Γιάννη σε χαιρετώ καθώς και όλο το συμβούλιο. Να είστε όλοι σας καλά πάντοτε, καλή χρονιά με υγεία, και πάντα πρόοδο στην Ελευθερόπολη που μας φέρνει νέα από το χωριό και για τις δραστηριότητες του, αφού βρισκόμαστε πολύ μακριά του. Στέλνω ένα χαιρετισμό 200 δολάρια, μικρή βοήθεια προς την εφημερίδα που την Αγαπάμε πολύ.

Θα την Αγαπώ όσο θα ζω
κι ας είμαι και στα ξένα
γιατί μας φέρνεις πάντοτε
από τσ' Αρμένους Νέα

Μιχάλης Μπολανάκης
MONTREAL CANADA

Εξαιρετικό από κάθε άποψη και το καινούργιο φύλλο της ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΛΙΣ που μόλις πήραμε. Σεχωρίζουν τα άρθρα που αναφέρονται σε θέματα της παράδοσης αλλά και η λοιπή ύλη η οποία αποπνέει πνευματικότητα, εναισθησία και αγάπη σ' αυτό που κάνετε.

Με τις θερμότερες ευχές μας για τον καινούργιο χρόνο να συνεχίσετε το ίδιο δημιουργικά.

Με την αγάπη μας

Γιάννης Νιωτάκης
Πρόεδρος Αδελφότητας Κρητών Ρόδου

Εκδίδονται τα απομνημονεύματα του Κριτοβουήδη

Στις προσφορές για την έκδοση του βιβλίου του Καθηνικού Κριτοβουήδη «Απομνημονεύματα εκ του υπέρ της ελληνικής αυτονομίας πολέμου των Κρητών», προστέθηκαν 100 ευρώ από την ενορία Αρμένων και 100 ευρώ από τον Παπαδημητρίου Νικόλαο.

Τα χρήματα αυτά προστέθηκαν στις προσφορές που είχαμε από τους Κουτσουπάκη Θόδωρο 1000 ευρώ και Τσακίρακη Γιώργο του Γεωργίου 1000 ευρώ.

Περιμένουμε τις προσφορές, όσων άθλων συγχωριανών και φίλων μας επιθυμούμε να συμβάλλουν.

Οι οικονομικές προσφορές μπορούν να κατατίθενται στο λογαριασμό 156/761034-33 της Εθνικής Τράπεζας ή να αποστέλλονται με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση: Τσακίρακις Γιάννης, Σουλίου 124, 173 42 Αγ. Δημήτριος και στη συνέχεια να ενημερώνετε την εφημερίδα στο τηλέφωνο 9916613, για να σας σταθεί η σχετική απόδειξη.

Η "Ε" θέλοντας να είναι συνεπής ως προς το χρόνο έκδοσή της, ενημερώνει τους αγαπητούς συνεργάτες της ότι η ύλη που θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο θα πρέπει να έχει φτάσει στην εφημερίδα μέχρι 25/5/2009.

ελευθερόπολις

Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου Αρμενιανών Χανίων
«Ο ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΙΔΗΣ»

Εκδίδεται με τη συνεργασία του Δημοτικού Διαμερίσματος Αρμένων

ΚΩΔΙΚΟΣ 4125

Συντακτική Επιτροπή

Βασάλου Κική, Κουρομηλάκης Βασίλης, Μπουρνάζος Χαράλαμπος,
Τερεζάκη Σοφία του Μιχαήλ, Τερεζάκη Ειρήνη του Βασιλείου,
Τσακίρακις Γιάννης, Τσιτσιρίδου Ελένη

Εκδότης-Διευθυντής

Γιάννης Σ. Τσακίρακις

Σουλίου 124, 173.42 Αγ. Δημήτριος

Τηλ. 210-99.16.613, Fax: 210-99.57.582

Email: itsakir@otenet.gr, • ISSN 1109-3056

Νέο Δ.Σ. στην Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ που προέκρινε από τις αρχαιρεσίες της 15ης Φεβρουαρίου 2009 στην Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου για τη διετία 2009-2011 έχει ως ακολούθως:

- Πρόεδρος επανεξελέγη παμψηφεί ο κ. Γιάννης Τερεζάκης-Αρμένιο
- A Αντιπρόεδρος Μπραουδάκης Βαρδής - Βρύσες
- B Αντιπρόεδρος Βελεσιώτου Βασιλική - Κόκκινο Χωριό
- Γενική Γραμματέας Μαρθάκη Αθηνά - Καλύβες
- Ειδική Γραμματέας Χειλαδάκη-Κακατσάκη Αργυρώ -Γαβαλοχώρι
- Ταμίας Χατζηδάκη Μαίρη - Κεφαλάς
- Βοηθός Ταμιά Θυμιανός Μανώλης - Εμπρόσνερος
- Προγραμματισμού και Δημοσίων Σχέσεων Μαριακάκης Παντελής - πρώην κοινότης Παιδοχωρίου
- Υπεύθυνη Τύπου Πουπάκη Ειρήνη - Νίππος

ΜΕΛΗ:

- Μπολανάκης Μανώλης - Βάμος
- Ψαρουδάκης Σταύρος - Φρές
- Χριστοδουλάκης Γιώργος - Καλαμίτσι Αμυγδαλί
- Μουντάκης Γιώργος - Καλαμίτσι Αλεξάνδρου
- Χατζηρόδος Νίκος - Νιό Χωριό
- Βαλασιάκης Μανώλης - Βαφές
- Πιπεράκη Μαρία - Ξηροστέρνι
- Βανταράκης Στέλιος - Κουρνάς
- Καντεράκης Νίκος - Σούρι-Σελλιά-Λιτσιναρά

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ-ΧΟΡΟΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

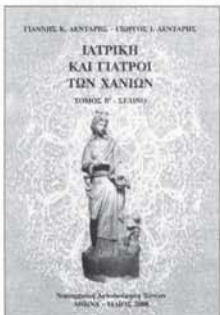
Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε και φέτος η κοπή της Αγιοβασιλόπιτας και ο Αποκριάτικος Χορός της Ομοσπονδίας Σωματείων Αποκορώνου στις 7 Φεβρουαρίου το βράδυ στο κρητικό κέντρο "Γαλάζιο". Η κοπή της βασιλόπιτας έγινε με τις ευλογίες του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου κ.κ. Δαμασκηνού, ο οποίος εξήρε το έργο και

Από αριστερά ο Βαρδής Μπραουδάκης, ο Δήμαρχος Φρέ κ.Νίκος Γιαννούλης, ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας κ.Γιάννης Τερεζάκης, η Αργυρώ Χειλαδάκη

την παρουσία της Ομοσπονδίας στα κοινά τόσο εδώ στο λεκανοπέδιο όσο και στην επαρχία μας κρατώντας δεμένους όλους τους Αποκορωνιώτες. Ακολούθησε ο χορός που κράτησε ως τις πρωινές ώρες με το συγκρότημα των Γιώργου Χαλκιαδάκη και Γιώργου Μανωλιούδη. Ενώ την παράσταση έκλεψε το μουσικοχορευτικό συγκρότημα Κρήσσης. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους και τους ευχαριστούμε, ο Δήμαρχος Φρέ κ. Νίκος Γιαννούλης με μέλη του δημοτικού συμβουλίου, ο πρόεδρος της Κρητικής Εστίας κ. Στέλιος Παλλάσαρος από τα Παγκρήτια Νέα, η δημοσιογράφος και τηλεπαρουσιάστρια στο Αθήνα TV κα Φωφώ Ζουλάκη, από την Κρητική Ενημέρωση ο κ. Βασίλης Σχιζας καθώς και οι πρώην πρόεδροι της Ομοσπονδίας κ. Γιάννης Λεντάρης και Γιώργος Γιακουμινάκης. Τηλεγραφήματα για επιτυχία της εκδήλωσής μας έστειλαν ο υφυπουργός Δημόσιας Τάξης συναρχηγός κ. Χρήστος Μαρκογιαννάκης καθώς και βουλευτές του νομού μας, Στέλιος Νικηφοράκης, Μανούσος Βολουδάκης και Μανώλης Σκουλάκης.

ΓΙΑΝΝΗ Κ. ΛΕΝΤΑΡΗ - ΓΙΩΡΓΟΥ Ι. ΛΕΝΤΑΡΗ, «Ιατρική και γιατροί των Χανίων», Τόμος Β': Σέλινο, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων, Αθήνα Μάιος 2008

Συνεχίζοντας την προσφορά τους στον νομό μας οι άξιοι ερευνητές και συγγραφείς Γιάννης Κ. Λεντάρης και Γιώργος Ι. Λεντάρης, πατέρας και γιός, τίμησαν τον τόπο καταγωγής τους με το τρίτο τους βιβλίο σχετικό με την Ιατρική

και τους γιατρούς του νομού μας. Προηγήθηκαν το 1999 ο Α τόμος της σειράς «Ιατρική και Γιατροί των Χανίων» ο οποίος ήταν αφιερωμένος στους γιατρούς της επαρχίας Αποκορώνου και γράφτηκε από τον Γιάννη Λεντάρη, ακολούθησε το 2005 το βιβλίο τους «Ιατρικός Σύλλογος Χανίων - Ογδόντα χρόνια δράσης και κοινωνικής προσφοράς: 1924-2004».

Πρόσφατα -2008- κυκλοφόρησε και ο δέυ-

τερος τόμος της σειράς, με τίτλο «Ιατρική και Γιατροί των Χανίων: Σέλινο», ο οποίος όπως αναφέρει στα Χανιώτικα Νέα η Πηνελόπη Ντουντουλάκη «ζωντανεύει μορφές του μακρινού ή εγγύτερου παρελθόντος χρόνου, πρόσωπα που εσφράγισαν με την ανθρωπιά, την αξιοπρέπεια, την υπευθυνότητα, την επιστημονική συνείδηση και την κοινωνική προσφορά τη διαδρομή του Τόπου μας».

Όπως αναφέρουν οι συγγραφείς «Στον πρώτο τόμο του βιβλίου μας «Ιατρική και γιατροί των Χανίων - Αποκόρωνας» περιγράψαμε με αδρές γραμμές την ποιότητα των υπηρεσιών Υγείας και ιατρικής περιθαλψής που προσφερόταν στον Κρητικό λαό κατά τις ζοφερές ημέρες των περιόδων της ενετοκρατίας και τουρκοκρατίας.

Στο δεύτερο τόμο περιγράφομε εκτενέστερα τα μέτρα που έλαβε η τουρκοική Διοίκηση για να βελτιώσει αυτές τις υπηρεσίες μετά τη Σύμβαση της Χαλέπας του 1878.

Το πόνημα μας συμπληρώνεται με την καταχώρηση των βιογραφικών στοιχείων των γιατρών της επαρχίας Σελίνου.

Θεωρήσαμε επίσης σκόπιμο να προσθέσουμε στο τέλος ελάχιστα βιογραφικά στοιχεία των

πρακτικών γιατρών και πρακτικών μαιών της επαρχίας, που δυνήθηκαμε να καταγράψουμε, για να υπομνήσουμε την αφιλοκερδή προσφορά και αυτών των σεμνών και ταπεινών ανθρώπων, οι οποίοι τολμούσαν κατά τις δύσκολες εποχές που έζησαν με τις στοιχειώδεις γνώσεις που διέθεταν, να συμμετέχουν στις γέννες, αλλά και να θεραπεύουν, ή έστω και προσέφεραν ανακούφιση και ελπίδα στον πάσχοντα συνάνθρωπο.

Θέλουμε να επαναλάβουμε, ότι ούτε αυτή η εργασία μας διεκδικεί τίτλους ιστοριογραφίας. Απλώς καταγράφει το αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ερευνάς μας που έχει σκοπό να ανασύρει από τη λήθη τους γιατρούς του νομού μας, που έζησαν στην υπόδουλη Κρήτη και τα μεταγενέστερα της απελευθέρωσης της χρονία, για να περισωθεί η κοινωνική προσφορά τους και να γίνουν περισσότερο κατανοητές στους νεώτερους οι δυσκολίες, υπό τις οποίες οι Σαμαρείτες αυτοί της θεραπευτικής του Ασκληπιού ασκούσαν το λειτούργημά τους.

Τα θεράμια μας συγχαρητήρια στους συγγραφείς Γιάννη και Γιώργο Λεντάρη, με την ευχή να συνεχίσουν να μας προσφέρουν με το συγγραφικό τους έργο.

Γ.Τ.

Η ροδαρά μας

Ρόδο σου στέλνω, μάθια μου, του ρόδου κάνω χάρη,
απ'τη δικιά σου ομορφιά κι εκείνο για να πάρει.

Μαντινάδες

Παίζεις με, μα δεν παίζομαι,
γελάς με, δε γελιούμαι
κι όσα κατέχεις ξυπνητή
κατέχω όντε κοιμούμαι.

Μη συλλογάσαι, μάθια μου,
κι όλα του κόσμου αλλάσουν
και τα θολώτερα νερά
κι αυτά κατασταλάσσουν.

Τ' αχειλι σου το κόκκινο
ήθελα να φιλήσω
μα κείνο στάζει το κρασί,
φοβούμαι μη μεθύσω.

Το 'γάπες απού κάνω 'γω
νάθελα τσι βλογούμαι
σαν τα πουλάκια τση κλωσσούς
ήθελα μ'ακολουθούνε.

Τ' άστρα δε βασιλεύγουνε
μα ο ήλιος τα θαμπώνει
κι η λάψη του προσώπου σου
τον άνθρωπο σπλαβώνει.

Ευαγγελία Φραγκάκη,
«Συμβολή στα λαογραφικά της Κρήτης»-
Αθήνα 1949.

Μαροιμίες - Γνωμικά

Βασιλικός κι α μαραθεί, τη μυρωδιά την έχει!
Ας τα σφουγγάτα γι' αύριο,
ψωμί να βρούμ' απόψε!
Άλλος Πάσχα κι άλλος χάσκα!
Άλλού βαρούν τα κούρταλα
κι αλλού γίνετ' ο γάμος!

Αινίγματα

Πέντε δέκα κουβαλούνε
τρανταδού τσαλοπατούνε
η ροδάνα κατεβάζει κι ο φτωχός ξεκοφινιάζει.

Σρλιουτ 'πήριω 'πιλλορ 'πγαλχηρ)

Αψηχος φτερά δεν έχει
και ψηλά πετά και τρέχει.

(Σρλεπκ ο)

Καθαρογλωσσίδι

Νταρνανοβύζα κοπελιά
νταντανοβύζα απαντά
νταργκαρολάκια κουβαλούν
να πιούνε και να δροσιστούν.

νταντανοβύζα = γυναίκα με μεγάλα βυζιά που
πηγαίνερχονται όταν περπατά.

νταρνανοβύζα = μεγαλόσωμη με μεγάλα βυζιά
γυναίκα

νταργκαρολάκι = φλασκάκι, δοχείο νερού

Όγου χάριν

Κοιτάς του ρόδου τη λαμπρή,
πρώτη χαρά του ήλιου
αλλ'όμως δεύτερη, καλέ,
μετά το πρόσωπό σου.

Διονύσιος Σολωμός (1798-1857)

Θιβολές

ΞΕΓΙΒΕΝΤΙΣΜΑ

-Πιστεύεις μου το ξαδέρφη, πως οφές στο
πανηγύρι το' Αγιάς Ερήνης-προσκυνούμε τη
χάρη τζη- δεν είχα να βάλω τσιτέ ρούχο κι έβαλα
δανεικό σάκο κι επήγα στο Μοναστήρι ;

-Εγώμι μας των κακονίζικω ζαμάνιαν τα
φτάξαμε... Είντα θα γενούμε, πώς θα ζήσωμε,
δεν κατέω...

-Μα κι εγώ ένας λόγος παραπάνω. Είμαι
θεόγδυνμη. Οι διαότσι στη κεντέ πούχω για
σκολινό κι ως ταχιά θα με χουβίζουνε σαν την
άλλοτέσινη.

-Ποιά άλλοτέσινη ;

-Μια βολά, λέει, ήτονε μια νοικοκερά σαν
κι εμένα -οί σαν κι εμένα, γιατί ευτή είχε μα'
γω η καπούρα δεν έχω- και δεν την άφηνε η
κουβέντα -ανάθεμά τηνε ανέν τελεύγει ποτές
τση- να κάτσιε στ'αργαστήρι να κάμει τίβοτσι
να το βάλει απάνω τζη παρ'ήτονε κακομαθημένη
κι έπερνε κάθε που έβγαине όξω να πάει ποθές ,
μα σ'άλλο χωριό,μα σε μοναστήρι, μα όπου κι αν
ήτονε δανεικά τζεμπέρια, δανεικά παπούτσια,
δανεικά φουστάνια, δανεικούς σάκους. Τούτανά
εγίνοντανε κοντίνου ώστε ν'απού απηυδήσανε κι
οι γειτόνισες και συνεννοούνται να τση κόψουνε
το μάθημα μια και καλή. Κι είντα σοφίζονται
θαρρείς να τση κάμουνε ;

Μιάν ημέρα απού λειτούργα ο παπάς εκατέχανε
δα πως θα πάει γιατ'είχε παρμένα δανεικά ρούχα
και λένε αναμετάξυν τωνε : «αντέστε να πάμε
ομπρός εμείς που ότι να μπει να προσκυνά μα
τση σύρομε τσοι χουβές». Είπαν'το και κάμαν
το κιόλας.

Ως έμπαινε κι επροσκύνα φωνιάζει η μιά :

-Δώσε μου τα παπούτσια μου.

Η γι'άλλη

-Δώσε μου τα καρτσόνια μου.

-Κι εμένα το τζεμπέρι μου.

-Κι εμένα το σάκο μου.

-Κι εμένα το φουστάνι μου.

Κι εγιουρουνητήσανε να τα πάρουνε κιόλας κι
εγδύσανέν τηνε κι εκάμανέν τηνε ως την έκαμ'η
μάνα τζη πρέπει. Σαν είδ'εδά κι ευτή πως την
εξεμασκαρώσανε και την εξεγιβεντήσανε ετσά
τζέρις λέει, δε μπιτίζε και γαέρνει στο σπίτι
τζη και λέει:

Κλώθε-κλώθε ρόκα μου

Σβούριζ'αρδαχτάκι μου

Κι είδες είντα μας εκάμανε

Στον Αγιο Εγδυμνόκωλα.

«Λουλούδα»

Χρονογράφημα στην εφημερίδα «Παρατηρητής» Χανίων
του Γιάννη Σ. Μαθιουδάκη, ο οποίος υπέγραφε με το
ψευδώνυμο «Λουλούδα». Από το βιβλίο «Λουλούδα»
(Κρητικά Χρονογραφήματα), Χανιά 1936, σελ. 57-58.

Γλωσσάρι

αλλοτέσινος = αλλοτινός, άλλη εποχή

αντέστε = ελάτε

αργαστήρι = αργαλειός

βολά= φορά

γαέρνω= γυρίζω

γιουρουνωτό = επιπίτω, εφορωτό

είντα = τί

καπούρης = φουκαράς

κοντίνου = συχνά

μπιτίζω = τελειώνω, σταματώ

ξεγιβεντίζω = εξευτελιζώ

ποθές = πουθενά

σάκος = σακκάκι (βραζιά)

ταχιά = αύριο

τελεύγω = τελειώνω

έτσιε τζέρις = τέτοιας λογής, τέτοιας ποιότητας

τίβοτσι = κάτι, κάτιτι

χουβίζω = φωνάζω δυνατά, γιουχαίζω.

Της Ροδαράς τούτης τα ρόδα
τα κορφολογά 'πο τα περβόλια
Ο ΧΑΡΑΑΜΠΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Το γραμματσάκι του γέρω

Στη σύναξή μας για το κόψιμο της βασιλόπιττας του «Κριτοβουλίδη»

Να σάσε καλωσορίσω πρώτα με το μαντιναδάκι του συνομόματού μου του Χαράλαμπου Χαβρό :

Με τσι ομορφιές τ'ανγερινού και τον αποσπερίτη χίλια καλώς μας ήρθετε οι λεβεδιές τση Κρήτης.

Να πως όμως κι έν' άλλο παλιό μαντιναδάκι για τσ'Αρμενιανές μας κοπελιές, πού' ρθανε να τιμήσουνε και να μας ομορφύσουνε τη σύναξή μας τούτη :

Λάμπει το προσωπάκι σας, σαν τον πουνέντη τ'άστρο, σαν του Μαγιού λούλουδο το κόκκινο και τ'ασπρο.

Κι ύστερ'από τα παινήματα και τα καλωσορίσματα , να πούμε και τα τροζαρίσματά μας των παλιώ, ως σας τσ'χω ταμένο από'νταν οπέρσις τέτοιοι καιρό που ξανασιμίζαμε να κόψομε τη φτόνη μας την βασιλόπιττά μας.

Σας ήλεγα το λοιπόν τον περασμένο χρόνο για τα θέατρα, που μας εφέρανε και μας τα παίζανε, τω καιρώ εκείνω, στο χωριό, κι επήγαμε να κουζουλαθούμε και να κολαστούμε με τα όσα πονηρά ακουστήκανε πώς επράζανε οι θηλυκοί θεατρίνοι. Κι ένας Θεός γνωρίζει πως εβγήκαμ'άβλαβοι κι από το ντανά του Μπλάζιο, που μας εγιουρούντηξε μέσα στα Θεάτρα την ώρα πού μαστανε στο τσακίρ κέφι.

Κι ήτονε δεν ήτονε περσιμένος μήνας από κείνα μας τα θεατρικά κι επάνω που καταλαγιάζαμε κι ήρχονταν ο νους στην κεφαλή μας τη ζαβή, μας εκουβαλήθηκ'άξαφνα ένας παλιολλαδίτης Έκτορας με τ'όνομα, μαζί με το μηχανήμά του, τον κινηματογράφο, κι άλλες φαούρες πάλι

επεράσαμε κείνο το καλοκαίρι. Τούτη τη βολά μάλιστα δεν εκιντυνέψαμε μόνο να κολαστούμε με τσ'Ελενάρες με τσι μακρές ποδάρες και τσ'άλλες αλαιάρες που μάσε προσβεντάρανε στο πανί, παρά πήγαμε να κατορηθούμε, από μιαν ανεξήγητη σφιξη για φιλό μας νερό, που μας έπιασε στα καλά καθούμενα, μικιούς,μεγάλους, σερνικούς και θηλυκούς. Στο τέλος βέβαια βρέθηκε ο αίτιος για κείνο τα μασκαραλίκι, κι ησυχάσαμε που δεν ήτονε βλαμμένο πράμα νεφρό γή άλλο πίζουλο μαραφέτι μας των αντρών.

Ο κινηματογράφος του Έκτορα κι η βαβούρα στην Πλακούρα

Να σας τ'ανιστορήσω όμως με την σειρά τους κι ετούτα μας τα καλιμένα που με τον λίβα, την ανυδριά και την ισόβια αναπαριά που μας έδερνε, ούριασε ο νούς μας κείνο το καλοκαίρι, κι εφοβηθήκαμε πως θα τριτώσει το κακό, πούχε όμως τ'αφορισμένο και το χάζι ντου, ως θα δείτε παρακάτω.

Ήρθε το λοιπόν κι εκείνος ο καραγκιοζοπαίκτης του κινηματογράφου ο Έκτορας με το μηχανήμά του, που τσ'χε φορτωμένο σ'ένα βιζαβί και σκεπασμένο με πάπλωμα για προφύλαξη από τσι βρόντους και τσι πασπάλους του δρόμου. Κι ευθύς ως επέξεψε, εγγύρεψε κι είδε τον παπά, που ήτονε και δάσκαλος μαζί, και του εξήγησε πως το μηχανήμα του, όπως θα τσ'χει ακουστά, είναι έργο τσ'επιστήμης και δεν έχει σχέση με φασουλήδες, παρά με τσι μεγάλες εφευρέσεις τω σοφώ τση γης, καθώς ήτονε ο φωνόγραφος κι ο τελέγραφος. Για τούτο πρέπει να τότε συνδράμει και να μαζώξει το χωριό για να δει τσι προόδους τ'αθρώπου και να μη ζούμε οι Αρμενιανοί σαν τζ'Αρβανίτες, κρυφά του Θεού.

Συμφώνησε κι ο παπάς κι έδωκε το ελεύτερο, ως σπιτονοικοκύρης του σχολειού, να ξεφορτώσουνε από το βιζαβί το μηχανήμα του Έκτορα και να το κουβαλήσουνε μέσα στη μεγάλη τάξη του παλιού σχολειού τση Πλακούρας. Διάταξε και τον τελάλη τον Τζελεπή το Γιάννη να πάρει τσι ρούγες ως τ'ανάπλαγα του χωριού και να διαλαλεί πως εφέρανε στο σχολειό την καινούργια εφεύρεση τον κινηματογράφο να πρεμαζωχτούν οι Αρμενιανοί στη Πλακούρα, μ'ένα δίφραγκο στη χέραν του ο καθένας -τα κοπέλια ένα πεντηνταράκι, μωρά απαγορεύοντανε, γιατί θάνερανίζανε και θάν'εχαλούσανε την παράσταση. Τζιριτάτε, το λοιπόν χωριανό να μπροκάμετε να δείτε τον κινηματογράφο, που από καιρό τότε γροικούμε κι εδώ τ'αξιωθήκαμε να τότε δούμε στο σχολειό. Ο Έκτορας εκείνος-που ως ακούσανε τ'όνομα του ελυσιάζανε ούλοι στο χάχανο, σαν να των είπες πως τότε λένε τον άθροπο ατζόκωλο γή κατσόχοιρο και την ίδια

ώρα τότε παρανομιάσανε Αλέχτορα .

Ο Έκτορας -Αλέχτορας το λοιπόν, εμπήκε στο σχολειό κι αρχίνηξε τσ'ετομασίες «της αιθούσης», ως αποκαλούσε την τάξη. Με τον παραγίό του βουλώσανε τρύπες και χαραμάδες σε παραθύρια και πόρτες. Και για τσι φεγγίτες εγγύρεψε και του φέρανε ντορμπάδες τ'αλετριβιδιού του Παπαδολεντέρη (γιατί ο Παπαγιαννάκης τσι σιχτίρισε), επειδή, λέει τούτα τα πράματα θέλουνε σκοτίδι βαθύ για νά'χουνε επιτυχία.

Αρχινίζ'ωστόσο να μαζώνεται ό κόσμος κι από τσι πρώτους μουστεριδες τ'Αλέχτορα είμασταν εμείς τα κοπέλια που πρώτη μας βολά τζιριτούσαμε στο σχολειό με τσίσηνα πρεμούρα, λαχανιασμένα και με την ψυχή στο στόμα, μην κλείσουνε την πόρτα και χάσομε τούτον τον ανέλιστο καραγκιοζή. Και σιγά-σιγά εγέμισ'η Πλακούρα γυναίκες, άντρες, κοπέλια κι ούλοι ρωτούσαν :

-Είντα'ναι μωρέ, είντα θα δείξουνε ; είντα'ναι τούτοσας ο κινηματογράφος

-Κι είντα θα βγει λέτε'σεις, από το κουτί τ'Αλέχτορα ;

-Αφήστε ν'αρχινίζει ο Παλιολλαδίτης την παράσταση στο πανί και δε θα πιστεύετε των αμαθιώ σας, είπ'ο Αραπατσάκος, που ευτός είχε θωρεμένο στην Αμερική κινηματογράφο κι εθάμαξε την εφεύρεση. Μα ο Έκτορας ήτονε κλειδαμπαρωμένος στην τάξη και τραχαπάλευγε ως φαίνεται το μηχανήμα, που δεν του'παιρν'ο μπρός.

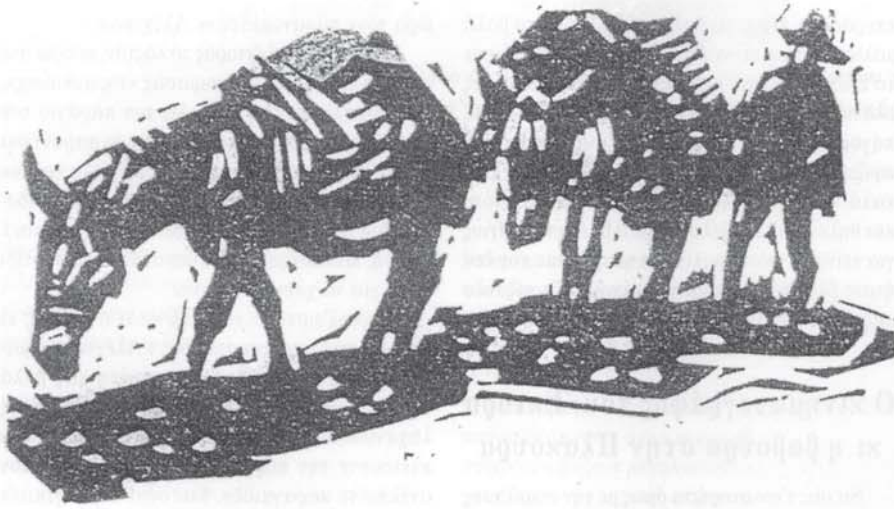
Και αίφνης θωρούμε στο παραθύρι του σχολειού μια χέρα να σηκώνει το ντορμπά του φεγγίτη και να προβάλλει σαν την κομμένη κεφαλή η μούρη τ'Αλέχτορα, που μας εγγύρενε να μη βαταλαλούμε κι ανυπομονούμε γιατί θαν' αργήσει ακόμη, ώστε να κάμει τσι δοκιμές με τσι μπαταρίες και να ρεγουλάρει το μηχανήμα, να πετύχει τ'ανώτατα αποτελέσματα, το «μαξιμόνι» (maximum) μας είτε κι άνθρωπος δεν εκάτεχε να εξηγήσει τούτηνα την πονηρή, δίχως άλλο κουβέντα.

Η καρπουζοφαγία στην Πλακούρα

Μα η ώρα επέρνα κι η κάψα, η περιέργεια κι η ανυπομονησία μας έτρωε, σαν την φαούρα από τ'αμπελομάμουνα. Κι αρχινίξαμε άλλη χειρότερη βαβούρα. Και διαολομπεψίματα κι σιχτιρίσματα για τον παλιολλαδίτη ακούγονταν από την πάντα τ' Ανάχουρδον και του Καούρη. Ωσπου σηκώθηκε το Τσακιράκι ο Κωστής κι είπε πως :

-Η δουλειά ξαργεί και κατά που θωρώ, να βραδιαστούμε θέλει και θα καούμε από τη λαύρα.

☞ συνέχεια από τη σ. 5

Εφάνη ωστόσο το Τσακιράκι να 'ρχεται από τη Γρεφνυθείά και να λαλεί τη γρα γαϊδούρα με το μικρό μπουρικό φορτωμένους καρπούζες.

(Χάραγμα σε λινόλεουμ του Γ. Βακιρτζή 1923-1988)

Μονό να πεταχτώ εις το περβόλι όπου'χω καρπούζες σακιασμένες για να τσι φέρω στο σπίτι, να σάσε τρατάρω κιόλας, όξω από το πατρογονικό μου ως κάθεστε κι είναι σα να μού'ρθετε για βίζιτα. Είπ'ο Κωστής και σαν την αστραπή έφυγε για τσ' Ασπρούγους, όπου'χε πετύχει γερό μαξούλι κείνη τη χρονιά κι ήτονε πλημμυρισμέν' η περβόλα του Τσακιροχαλαλάμπη από καρπούς που του 'φερε γερή σερμαγιά, καθώς και των αποδέλοιπων περβολάρηδων του Αρμενοκάμπου. Μ'απόμνε ακόμησ απούλητη πολλή. Γιατ'είντα να σαγ κάμουν οι γάιδαροι κι ο Θεοφάνης με τη σούστα του και τίνος να πρωτοκουβαλεί στη Χώρα στον Μπιριζολεντέρη, να τσι πουλεί στην Αγορά. Και η ογλοβή στην Πλακούρα δεν ήλεγε να καταλαγιάζει, Κι όσ'είχαν ακουστά για κινηματόγραφους τα διηγούνταν, παραμύθια τα πλια πολλά, μά'χε καθένα τη νοστιμάδα ντου, κι άνοιγε την όρεξη του κόσμου π'ανυπομόνα να δει είναι θα δείξει στο πανί η κορδέλα του Παλιολλαδίτη.

Εφάνη ωστόσο το Τσακιράκι να'ρχεται από τη Γρεφνυθείά κι να λαλεί τη γρα γαϊδούρα και το μικρό μπουρικό, φορτωμένους καρπούζες, που τσι ξεφόρτωσε στην Πλακούρα κι αρχίνησε να τσι μοιράζει στοι πατούλιες,ετσά για τραταμέντο, μας είτε και για το καλωσόρισμα, αφού βρεθήκαμε στου σπιθιού του την αυλή, να δροσιτεί ο κάρδας μας, πού'τονε στεγνωμένους από την κάψα τ'Αυγούστου. Κι ο καθένας μας έπαιρνε την καρπούζα ντου κι ηχύονταν :

-Πάντα τέτοια μαξούλια να μάσε μπέβει ο Θεός, να χαιρέσαι Κωστή ότi αγαπάς, στοι χαρές και των απάντρετω.

-Αμήν κι ογρήγορα να δώκει ο Θεός , λέγαν από μέσα ντους όσ'είχαν θηλνκά άνύπαντρα. Κρουφογελούσαν κι οι κοπελιές που'χαν αγαπητικό.

-Να χαιρέστε τη δικολογιά σας κι εσείς, πάντα με το καλό να σμίγομε κι ο Θεός στο καλό μας, απάντησε το Τσακιράκι.

Πετάχτηκε κι ο Νικόλας ο μυλωνάς, που κι εκεινού το σπίτι ήτονε δίπλα στο σχολειό, κι έφερε μια νταρμετζανοπούλα τσικουδιά κι εκέρνα τσ'άντρες μ'ένα μαστραπαδάκι.

Όξ'από πίσω η Στυλιανή η γυναίκα του μ'ένα κόσκινο φρέσχ'αμύγδαλα αφράτα, και λαδοκούλουρα για τα γυναικόπαιδα. Και με το φάε και πιές, επέρασε η φούρια και η φαούρα πότες θάν' αρχινίξει την παράστασή ντου ο Εκτορας. Ηρθανε στο κέφι και οι άντρες με την τσικουδιά κι πήραν το τραγούδι. Ο Τάσος, είτε «το γελεκάκι που φορείς εγώ στο 'χω ραμμένο...», ο Λευτέρης τ'Αλικαμπιώτη με τον Παναγιώτη του Σταματομανώλη τραγουδίζανε την «Βαρβάρα κάθε βράδυ στη Γλυφάδα ξενυχτάει...» Κι ο Σταυρουλιός η Σκουλικαντέρα πού 'χε υπηρετήσει λουστρόμος σε καράβια κι είχε μαθαμένα τα μάγικα τραγούδια, σηκώθηκε κι είτε :

-Εγώ θα τραγουδήξω τον Αντώνη το βαρκάρη το Σερέτη. Κι έβαλ'ομπρός να τότε τραγουδεί, μα μερδευτήχ'η γλώσσα ντου κι αντίς το Σερέτη εχερίκωσε κι ετραγούδιε το Χαιρέτη τον Αντώνη.

Ο Αντώνης ,ο βαρκάρης, ο Χαιρέτης έπαψε να ζει ρεμπέτης, ταυρομάχος πάει να γίνει, θέλει πλούτια και παλάτια και τση Κάρμεν τα δυο μάτια...

Κι είπαμε πώς θα χυνοβολήσει ο Χαιρεταντώνης του Σταυρουλιού που τον έκαμε ρεμπέτη, αγαπητικό και ταυρομάχο. Μα κείνος ήμερος και καλοσυνάτος ως ήτονε, εγέλασε κι ήπια στην υγεία της σύναξης την τσικουδιά του από το μαστραπαδάκι του μυλωνά.

Η παράσταση αρχινά...

Ανοιξε όμως ξαφνικά ο Εκτορας την πόρτα και μας έκαμε μια διαόλου ρεβερνάντζα, βαθιά, σαν του Χατζηαβάτη στον άρχοντα, λέγοντάς μας :

-Περάστε αξιοίτιμοι Κύριοι και Κυρίες εις την αίθουσαν, η προβολή αρχίζει.

Εγιουρουνηζήσανε τότες οι αξιοίτιμοι Κύριοι και οι Κυρίες κι όξ'αποπίσω η μη αξιοίτιμος μαριδά, εμείς το κοπελομάνι, ούλοι κεφαίτοι, βαραμμένοι μόνο από την πολλή καρπούζα και την τσικουδιά κι όπου 'βριστε θέση καθένας κάθιζε. Καθέκλα, θρανίο, περβάζι παραθυριού, έδρα δασκάλου και στο πάτωμα οκλαδόν η μαριδά.

Επαιξε κατόπιν το κουδουνάκι ο φαμέγιος, γιατί τ'αφεντικό φύλαε το εργαλείο ντου σαν τα μάθια του, να το προστατεύει από κείνη την άτακτη εισβολή της αξιοίτιμου πελατείας. Κλειδαμπάρωσαν ύστερα την πόρτα και δεν εθώριες πλια σε κείνονα το σκοτειδί μηδέ το δαχτύλι σου. Και γι ασφάλεια μη τ' ανοίξει κιανείς την πόρτα και μπει φως και του τα χαλάσει, επήρε ο Εκτορας μαζί ντου το κλειδί.

Ακούστηκε τότες βαριά κι επίσημη η φωνή τ'Αλέχτορα :

-Κυρίες και Κύριοι θεαταί, η προβολή αρχίζει και παρακαλώ ησυχία. Κι ευθύς ούλο το χωριό εγίνηκ'ένα μάτι στραμένο στο κρεμασμένο στον τοίχο σεντόνι, την οθόνη, ως τ'όλεγε ο παλιολλαδίτης. Κι'αρχινίζανε να ζωγραφίζονται στο χασέ τα θαύματα του κόσμου. Είντα πύργους τ'Αηφελή σου δειχνε, είντα Χριστούς και Παναγίες των Παρισίων και Σικουάνες ποταμούς, μαρκέτες δύο φορές μεγαλύτερες από την αγορά τω Χανιώ, κι ουρανοξύστες που καθένας τώνε εχώριε το μισόν Αποκόρωνα και βάλε.

Μας επήγε ύστερα στον Ιορδάνη ποταμό όπου βαφτίστηκ'ο Χριστός κι ύστερα στη Ναζαρέτ, στην Καπερναούμ και τα Ιεροσόλυμα. Σηκώθηκε τότες ο παπάς από το θρανίο του και πρόσταξε :

-Οι Αγιοι Τόποι μωρ'ευλογημένοι! Σηκωθείτε ορθοί και κάμετε το σταυρό σας. Κι ούλοι βρεθήκαμ'ορθοί σα να λειτουργούμαστανε στον Αη Γιάννη.

**Φιλώ σας κατακούτελα
Ο ΓΕΡΩ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ**

Στο επόμενο φύλλο θα συνεχίσουμε την αφήγηση της παράστασης που είδαμε στο χωριό μας

Αυτοί που φεύγουν...

Η «Ελευθερόπολις» εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια σε όλους του συγγενείς των αποβιωσάντων συγχωριανών μας.

● Πέθανε το Δεκέμβριο του 2008 στους Αρμένους και ετάφη στο κοιμητήριο του Προφήτη Ηλία ο **Λευτέρης Κοζάκης**, ετών 74. Ο Λευτέρης ήταν σύζυγος της Ελένης και πατέρας του Μανώλη και της Αργυρώς.

● Πέθανε στις 27 Οκτωβρίου 2008, στην Καλιφόρνια της Αμερική όπου και ετάφη, ο **Γιώργος Παρασκευάκης** του Εμμανουήλ, ετών 64. Ο Γιώργος ήταν σύζυγος της Κωνσταντίνης και πατέρας της Μαρίας, Ελευθερίας, Παρασκευούλας, Σοφίας και του Φίλιππου.

● Πέθανε το Δεκέμβριο του 2008 στους Αρμένους και ετάφη στο κοιμητήριο του Προφήτη Ηλία η **Ελένη Καβρουλάκη** το γένος Καλλιβρετάκη, ετών 72. Η Ελένη ήταν σύζυγος του Μιχάλη και μητέρα της Ιωάννας και της Αντωνίας.

● Πέθανε στις 6 Φεβρουαρίου 2009, στη Θεσσαλονίκη και ετάφη στη γεννέτειρά στο Κιλκίς ο **Παπαδόπουλος Παναγιώτης**, ετών 82. Ο Παναγιώτης ήταν σύζυγος της Κούλας Μανταδάκη και πατέρας της Σμαράγδας.

● Πέθανε στις 7 Μαρτίου του 2009 στα Χανιά και ετάφη στις 8 Μαρτίου στο κοιμητήριο του Προφήτη Ηλία ο **Παύλος Κουτσομπάκης**, ετών 91. Ο Παύλος ήταν σύζυγος της Γεωργίας Φρεσκάκη και πατέρας της Αντωνίας.

Οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου

Παπαδημητρίου Νικόλαος	50 €
Παπαγιαννάκης Σπύρος	50 €
Φρεσκάκης Δημήτριος	50 €
Παυλάκη Έθση	50 €
Τσαμίδου Κουτσομπάκη Αντωνία	60 €
Μέρμηγκα Μαρίκα	15 €
Τερεζάκης Μιχάλης	50 €
Τερεζάκης Χρήστος και Ιωάννης	50 €
Κουτσομπάκης Θεόδωρος	300 €
Πιπεράκη Μαρία	20 €
Οικογένεια Γεωργίου Βαγιωνάκη	50 €
Οικογένεια Σοφίας Βαγιωνάκη	30 €
Χριστοδουλάκης Γεράσιμος	100 €
Μαρινάκη Γεωργία	20 €
Τσιργιώτη Μαρία	30 €
Κουρομιχελάκης Ιωάννης	30 €
Κουρομιχελάκης Κών/νος	15 €
Κουρομιχελάκης Γεώργιος	30 €
Καβρουλάκη Αικατερίνη	50 €
Γαλανάκης Γεώργιος	50 €
Παπαδάκης Γεώργιος	20 €
Τερεζάκης Μανώλης του Χρήστου	50 €
Καβρουλάκη Φακίνου Άννα	20 €
Καβρουλάκης Βαγγέλης	20 €
Κοΐτιας Λουκάς	20 €
Αντωνάτος Μάκης	20 €
Σπανού Χρυσούλα	15 €
Καβρουλάκης Κωσταντίνος	50 €

Οικονομικός απολογισμός του Συλλόγου Αρμενιανών Χανίων «Ο Κριτοβουλίδης»

Η Ταμεία του Συλλόγου Αρμενιανών Χανίων «Ο Κριτοβουλίδης», κα Σοφία Ελ. Τερεζάκη, ανέλυσε λεπτομερώς την ταμειακή κατάσταση του Συλλόγου για το έτος 2008. Από αυτή προκύπτει ότι:
Το σύνολο εσόδων ήταν 6.669,22 €, πλέον Υπόλοιπο Ταμείου στις 31/12/2007 1.739,75 €, το τελικό σύνολο εσόδων ανήρθε σε 8.408,92 €
Το σύνολο των εξόδων ήταν 5.863,85 €, οπότε το υπόλοιπο του ταμείου στις 31/12/2008 ανέρχεται στις 2.545,12 €

Δωρεές στην εφημερίδα μας

Το περασμένο τρίμηνο λάβαμε από τους αγαπητούς αναγνώστες τα παρακάτω ποσά ως οικονομική ενίσχυση της εφημερίδας μας.	
Βενιεράκης Σπύρος	30 €
Μαραγκουδάκης Σταμάτης Ανώνυμος	20 €
Μαρινάκης Μιχάλης	20 €
Αντισόκης Γιάννης	30 €
Κουρομιχελάκης Αντώνης	50 €
Μιχελογιάννης Σήφης του Δημητρίου	150 €
Τερεζάκης Λευτέρης	30 €
Αντωνάτος Μάκης	20 €
Richard Colin	10 €
Κοΐωνης Χρήστος	20 €
Βουτετάκη Μαρία	30 €
Καβρουλάκη Αφροδίτη	100 €
Μαρινάκη Κατίνα	20 €
Αβερκάκη Ειρήνη	50 €
Ορφανάκη Μιχάλη	50 €
Τζαμαριουδάκη Ιωάννη	20 €
Μποθανάκη Μιχάλη	200 δολ. Καναδά
Αβέρκιος Δεωνάς	20 €
Παπαδημητρίου Νικόλαος	50 €
Παπαγιαννάκης Σπύρος	50 €
Προεσάκης Γιάννης	50 €
Βιριράκης Δημοσθένης (Αθήνα)	30 €
Μαρινάκη Αθηνά	20 €
Χριστοδουλάκης Γεράσιμος	50 €
Αιδ. Καβρουλάκη Μανώλης	20 €
Κουρομιχελάκης Βασίλης	50 €
Τερεζάκης Γιάννης του Παντελή	25 €
Τερεζάκης Χρήστος του Γιάννη 25	50 €
Πιπεράκη Μανώλη	30 €
Φρεσκάκη Μαρία	50 €
Μέρμηγκα Μαρία	25 €
Χριστοδουλάκη Νίκο του Ιωάννη	20 €
Κουτσομπάκη - Τσαμίδου Αντωνία	25 €
Κουτσομπάκη - Βοϊανάκη Εθισάβητ	25 €
Κουτσομπάκη - Καθαμπόκα Μαρία	25 €
Ανώνυμος	25 €
Κουτσομπάκης Θεόδωρος	700 €
Μιχελογιάννη Φατούρου Ασπασία	50 €
Πιπεράκη - Σιώρη Μαρία	20 €
Μπουρνάζος Χαρόλαμπος	50 €
Βαγιωνάκης Γιάννης του Γεωργίου	50 €
Κουρομιχελάκης Γιώργος του Μιχαήλ	50 €
Βαγιωνάκη - Κοντογιώργη Σοφία	20 €
Κοκογιαννάκη - Μειμήτη Εθισάβητ	50 €
Κοκογιαννάκη - Κουτσοουκλάκη Κατίνα	50 €
Καβρουλάκης Βαγγέλης	30 €
Μαρινάκη Γεωργία	20 €
Κουρομιχελάκης Λευτέρης	20 €
Τερεζάκης Μιχάλης	20 €
Τσιργιώτη Μαρία	25 €
Κουρομιχελάκης Γιάννης	20 €
Κουρομιχελάκης Κωστής	15 €
Καβρουλάκης Δημήτρης	50 €
Βασσάδης Μιχάλης	20 €
Παπαδάκης Γιώργος	20 €
Αντωνάτος Μάκης	20 €
Καβρουλάκης Κωστής	30 €
Καβρουλάκη Άννα	30 €
Σπανού Χρυσούλα	20 €
Κοΐτιας Λουκάς	20 €
Βαρυμποπιώτη Ζηνοβία	20 €
Καβρουλάκης Μιχάλης	50 €
Βιριράκη - Θεοδοσάκη Μαργαρίτα	70 €
Δαραβέβα Ζαχαρένια	25 €

Τους ευχαριστούμε όλους θερμά.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ

Προσέφεραν στην Ενορία Αρμένων τα παρακάτω ποσά:

Άγνωστη προσέφερε στην ενορία Αρμένων 200€ ● Βαλαδάκη Μαρία 50€ ● Χαιρετάκη Ειρήνη εις μνήμη του συζύγου της Βασίλη 50€ ● Ανώνυμος 150€ ● Η σύζυγος και τα παιδιά του Ζαχάρη Καβρουλάκη εις μνήμη του και αντί του τριμήνου μνημόσυνου 300€ ● Μουντοκαλάκη Αντωνία 70 €

Αντί στεφάνου στη μνήμη της Ελένης Καβρουλάκη, οι οικογένειες Ευαγγελίου Παπαγιαννάκη, Ιωάννου Παπαγιαννάκη, Αντωνίου Ζωγραφάκη 300€

Αντί στεφάνου στη μνήμη του Ελευθερίου Κοζάκη η σύζυγος και τα παιδιά της προσέφεραν 100€, και η οικογένεια του Νίκου Μαντωνανάκη 100€

Στη μνήμη του Παύλου Κουτσομπάκη αντί στεφάνων κατέθεσαν για την αποπεράτωση του υπόστεγου του νεκροταφείου κατέθεσαν η σύζυγος τα παιδιά και τα εγγόνια 200€, οι οικογένειες: Μιχαήλ Θεοφίλου 50€, Δημητρίου Αβερκάκη 50€, Γεωργίου Αβερκάκη 50€, Γεωργίου Καλλιτσάκη 50€, Χρυσούλας Μαμαλουκάκη 20€, Παύλου, Κώστα, και Ελένης Κουτσομπάκη 100€, Ματθαίου Κουλουριδάκη 50€, Ηλία Μπουτζούκη 50€.

Τους ευχαριστούμε

Για την ενοριακή επιτροπή Ο πρόεδρος, Παπά Μανώλης Νικολακάκης

Αγιοβασιλόπιτα του Συλλόγου 2009

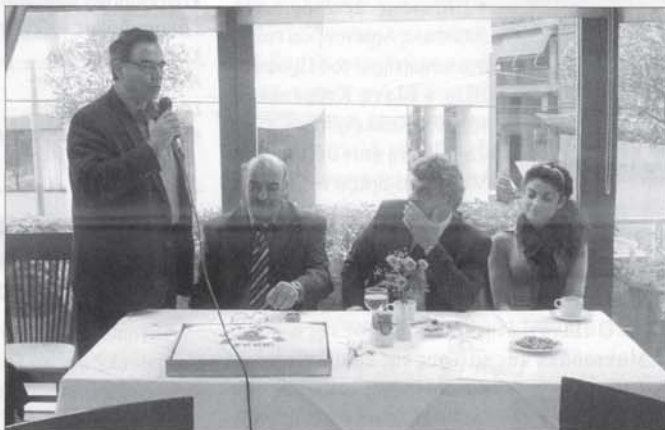
ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ η πρώτη σύναξη για το 2009 του συλλόγου των Αρμενιανών, την Κυριακή 25 Ιανουαρίου στις 11 το πρωί στο ξενοδοχείο "Crystal City", στην πλατεία Μεταξουργείου. Σε μια πολυτελή αίθουσα και μέσα σε μια γιορτινή ατμόσφαιρα ξανασιμίζαμε και τα 'παμε. Σκοπός συνάντησης η ετήσια γενική συνέλευση-εκλογή Νέου Διοικητικού Συμβουλίου και κοπή Αγιοβασιλόπιτας.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με σύντομο χαιρετισμό του προέδρου με ευχές για ότι καλύτερο και υγεία για το νέο έτος. Ακολούθησε η εκλογή όπως προβλέπεται από το καταστατικό προέδρου και γραμματέως της γενικής συνέλευσης. Ο πρόεδρος κ. Γιάννης Τερεζάκης πρότεινε για αυτές τις δύο θέσεις ως πρόεδρος τον κ. Δημήτρη Καβρουλάκη και ως γενική γραμματέα την δεσποινίδα Χριστίνα Μαραγκουδάκη, κόρη του Ντίνου, η πρόταση έγινε αποδεκτή και έτσι άρχισε η συνέλευση. Ο πρόεδρος αφού έκανε απολογισμό δραστηριοτήτων του συλλόγου για το 2008, ο οποίος ήταν αρκετά πλούσιος και αξιόλογος το λόγο πήρε η ταμίας του συλλόγου κα. Σοφία Τερεζάκη του Ελ., η οποία έκανε τον οικονομικό απολογισμό.

Στη συνέχεια ψηφίστηκαν πεπραγμένα και οικονομικά από τους συγχωριανούς και ακολούθησε η ανακοίνωση όπως γίνεται και έχει καθιερωθεί στο σύλλογό μας ονομάτων που είχαν εκδηλώσει την επιθυμία να πλαισιώσουν το νέο Δ.Σ. για τη διετία 2009-2011. αφού έγιναν και αυτοί αποδεκτοί από την ολομέλεια το λόγο πήρε ο πρόεδρος της γενικής συνέλευσης κ. Δημήτρης Καβρουλάκης, ο οποίος ζήτησε και έγινε αποδεκτή η πρότασή του να γίνουν ισότιμα μέλη του συλλόγου μας άνθρωποι που είναι κοντά στο χωριό και στο σύλλογο εδώ και πολλά χρόνια με μεγάλη προσφορά. Ισότιμα μέλη, λοιπόν, του συλλόγου μας έγιναν ο κ. Αντωνάτος Γεράσιμος, ο κ. Λουκάς Κωλύτας, η κα Χρυσούλα Σπανού και η κα Ελπίδα Ζαβραδυνού - τους καλωσορίζουμε και τους ευχαριστούμε που και στο μέλλον θα μας τιμούν με την παρουσία τους και την προσφορά τους - στη συνέχεια ευχές για το Νέο Έτος και με πολλή κολακευτικά λόγια για το χωριό και το σύλλογο μίλησε για λίγο και ο συγχωριανός μας, πρώην υπουργός, κ. Νίκος Χριστοδουλάκης.

Ακολούθησε το καθιερωμένο πάντα ενδιαφέρον και εύθυμο γραμματσακι του κ. Χαράλαμπου Μπουρνάζου, για να ακολουθήσει η κοπή της Αγιοβασιλόπιτας. Μετά των ευχολογίων και ευχών του παπαΜανώλη Καβρουλάκη π' ο Θεός να τον έχει καλά για πολλά χρόνια ακόμη να τον έχουμε μαζί μας. Εδώ να πούμε ότι το φλουρί αντιστοιχούσε σε δύο προσκλήσεις του χορού, τυχερός στάθηκε ο κ. Λευτέρης Κουρομιχελάκης - καλότυχος και του χρόνου. Η κοπή της πίτας έγινε ως εξής: το πρώτο κομμάτι της Παναγίας που δόθηκε στο παπαΜανώλη, το δεύτερο του συλλόγου που ο πρόεδρος έδωσε στα νέα μέλη του Δ.Σ. Μαριάννα Γαλανάκη & Βαγιωνάκη Ελένη, το τρίτο κομμάτι ήταν της εφημερίδας - έκοψε και πήρε ο εκδότης κ. Γιάννης Τσακιράκης, ενώ το επόμενο κομμάτι κόπηκε και δόθηκε για τη νεολαία του χωριού με αρκετή συμμετοχή παρών. Εκτός του κ. Χριστοδουλάκη την εκδήλωσή μας τίμησαν μας με την παρουσία τους ο πρόεδρος του συλλόγου των Παιδοχωριανών κ. Γιάννης Πανηγυράκης, ο πρόεδρος του συλλόγου Σούρης-Σελιών-Λικοτιναράς κ. Νίκος Καντεράκης, ο δημοσιογράφος κ. Γιάννης Κριαράκης και από το Σύνδεσμο Γυναικών Ηπειρών η κα Σοφία Μιχέλη. Πιστεύουμε ότι ήταν καθ' ομολογία όλων μια από τις καλύτερες συναντήσεις των Αρμενιανών γιατί δόθηκε ενκαιρία σε όλους μας να πιούμε τον καφέ μας, την ραζί μας και να ανταλλάξουμε ιδέες και σκέψεις και να δώσουμε νέο ραντεβού στον ετήσιο Αποκριάτικο Χορό του συλλόγου μας την Τσινοπέμπτη 19 Φεβρουαρίου στο κρητικό κέντρο "Ξεφάνωμα". Να 'μαστε καλά λοιπόν όλοι - πάντα τέτοια - και του χρόνου.

Τερεζάκης Γιάννης

Ο ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ

Με αρκετή επιτυχία πραγματοποιήθηκε και φέτος ο Αποκριάτικος χορός του συλλόγου μας την Τσινοπέμπτη 19 Φεβρουαρίου στο κρητικό κέντρο "Ξεφάντωμα" των αδελφών Παπουτσάκη. Αρμενιανοί και φίλοι του χωριού μας ανταμώσαμε πάλι, τα 'παμε, τα 'πιαμε, χορέψαμε και τις πρωινές ώρες που το διαλύσαμε ορίσαμε νέα συνάντηση στις 9 & 10 Μαΐου στην ημερήσια εκδρομή του συλλόγου μας στη λίμνη Πλαστήρα στην Καρδίτσα. Την βραδιά μας τίμησαν με την παρουσία μας ο πρόεδρος του Εμπρόσπερου κ. Παύλος Μεγαλακίης, ο πρόεδρος των Παιδοχωριανών κ. Γιάννης Πανηγυράκης και από την Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου παρευρέθησαν η κα Αθήνα Μαραθάκη γενική γραμματέας της Ομοσπονδίας, ο κ. Βαρδής Μπραουδάκης και ο κ. Μανώλης Θυμιανός.

Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Αρμένων

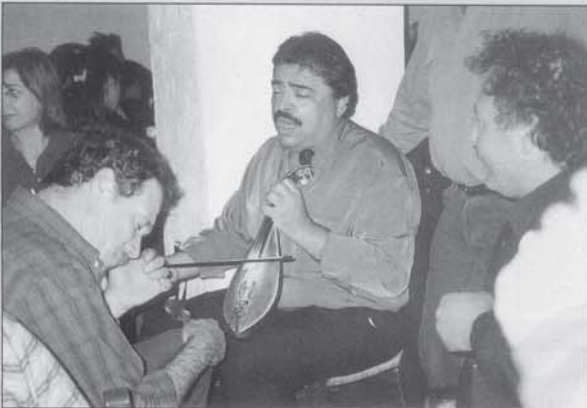
εκδρομή του Πολιτιστικού στο Αρχάδι

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ του χωριού μας πραγματοποίησε μια ημερησία εκδρομή στο ιστορικό Αρχάδι την Κυριακή 23-11-08.

Η εκδρομή μας ξεκίνησε νωρίς το πρωί από τους Αρμένους για το Αρχάδι όπου και προσκυνήσαμε όλοι στην εκκλησία, ξεναγηθήκαμε στους χώρους της μονής και ήπιαμε τον καφέ μας. Μετά επήγαμε στο φράγμα των ποταμών στην περιοχή Πρασέ του Ρεθύμνου, ένα πολύ μεγάλο και καλό έργο για την περιοχή. Φεύγοντας από το φράγμα επήγαμε στη Δροσιά (Γενί Γκαβέ) για φαγητό. Εκεί είχαμε παραγγείλει το παραδοσιακό γουρουνόπουλο στη σούβλα. Η έκπληξη ήταν όταν ήρθε ο Γιώργης ο Γαλάνης ο γνωστός σε όλους μας λυράρης και φίλος του Συλλόγου. Στη συνέχεια ο Γαλάνης με τη λύρα του και ο Δημήτρης ο Αβερζάκης με τα κοντάλια του μας έπαιξαν διάφορους Κρητικούς χορούς όπου και χορέψαμε. Φάγαμε καλά, ήπιαμε καλά, περάσαμε όλοι καλά.

Με οδηγό του λεωφορείου τον Πατεράκη τον Μάρκο επιστρέψαμε το βράδυ στο χωριό μας.

Ο Σύλλογος ευχαριστεί όλους όσους συμμετείχαν στην εκδρομή. Ο Σύλλογος κλήρωσε ένα γουρουνόπουλο το οποίο και εκέδρισε η Τερεζάκη Ρένα και το φάγαμε όλοι εμείς της εκδρομής στην αίθουσα του Συλλόγου μας μαζί με το βραστό και το πλάφι που μας πρόσφερε η Ρένα με πολύ μουσική και χορό περάσαμε μια ωραία βραδιά.

Χριστουγεννιάτικη γιορτή στο χωριό μας

Το Σάββατο 20 Δεκεμβρίου 2008 ο Σύλλογος πραγματοποίησε μια Χριστουγεννιάτικη γιορτή για τα παιδιά των Αρμενιανών. Στη γιορτή μας είχαμε και μια κλόουν η οποία διασκέδασε πολύ όμορφα τα παιδιά. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε και ο Άγιος Βασίλης όπου εμοίρασε τα δώρα στα παιδιά. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου εύχεται σε όλους Χρόνια πολλά και ραντεβού και του χρόνου. Σαν πρόεδρος του Συλλόγου θέλω να ευχαριστήσω όλους όσους βοήθησαν και χωριστά την Αντιπρόεδρο του Συλλόγου Καλιβρετάκη Κατερίνα και την ταμεία του Συλλόγου Καβρουλάκη Ζέτα.

Αβερμάκης Γιώργος

μια όμορφη βραδιά στο «Μετόχι»

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ του χωριού μας ιοργάνωσε μια όμορφη βραδιά στο κέντρο ΜΕΤΟΧΙ του συγχωριανού μας Μανούσου Τσιτσιριδή με σκοπό την κοπή της πρώτης πρωτοχρονιάτικης πίτας του συλλόγου για το 2009 μετά την επανίδρυσή του, το περασμένο καλοκαίρι.

Την πίτα έκοψαν το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας μαζί με τον εφημέριο του χωριού μας παπά Μανώλη. Ακολούθησε γλέντι μέχρι πρωίας με καλό φαγητό και μπόλικο κρασί. Μας διασκέδασαν οι: Γιώργος Γαλάνης - Λύρα, Γιώργος Κουρκουνάκης - Λαούτο, Γιώργος Σκουλούδης - Λαούτο και στα κουτάλια ο Δημήτρης Αβερμάκης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου ευχαριστεί όλους χωριανούς και φίλους που μας τίμησαν με την παρουσία τους.

Τα δώρα της κλήρωσης μας πρόσφεραν: Αβερμάκης Δημήτρης - Υδραυλικά
Καβρουλάκη - Πανηγυράκη Πόπη - Ψιλικά - Μίνι Μάρκετ
Κουτσουπάκη Ελένη - Βιβλιοπωλείο
Κουτσουπάκης Κωστής - Κρεοπωλείο Τυρο-

κομικά
Μαρκογιαννάκη Ιωάννα - Γραφείο Τελετών
Πατινωτάκης Σταύρος - Επαγγελματικοί εξοπλισμοί
Ορφανάκης Μιχάλης - Καφενείο
Τσιτσιριδής Χρήστος - Χρυσοχοείο
Πολέντας Παύλος - Αρτοποιείο 'Το Σίτινο'
Λιναράκης Λευτέρης - Ηλεκτρικά είδη
Δρακουλάκης - Ζουμαδάκης - 'Σι. χρωμ'
Ψεγιαννάκη Σοφία - Κατάστημα ρούχων
Πιπεράκης Λεωνίδας - Βενζινάδικο
Κοσταριδάκης Νίκος - Εργαλεία
Σταθόπουλος Κώστας - Ηλεκτρικά είδη
Αδοντάκης - Κατάστημα ρούχων
Καμουράκης - Ανδρικά ενδύματα
Δημητσάντη Αλέκα - Χρυσοχοείο
Σκαράκης Γιάννης - Παιδικά ρούχα ' Στρούμφ'
Καρατζάς Γαβριήλ - Υαλικά

Καρατζάς Αντώνης - Υαλικά
Σταυρουλιδάκης - Ηλεκτρικά
Μιχαηλάκης Στέλιος - Αξεσουάρ αυτοκινήτων - Ελαστικά
Πλευράκης - Καφεκοπτείο
Γεωργουδάκης - Βιβλιοπωλείο
ΑΝΕΚ ΠΝΕ3
ΧΕ ΒΕΑΙΓΓΥ - Γυναικεία Ρούχα

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο πρόεδρος Αβερμάκης Γιώργος

Πολιτιστικός Σύλλογος Αρμένων

Όπως γνωρίζετε όλοι ο νεοιδρυθής Σύλλογος μας δεν έχει οικονομικούς πόρους παρά μόνο τα μέλη του. Όποιος θέλει να μας βοηθήσει οικονομικά μπορεί στον πρόεδρο ή στην ταμεία ή σε ένα μέλος του Συμβουλίου αρχει να παίρνει τη σχετική απόδειξη.

Πληροφορίες : Αβερμάκης Γιώργος, 6944939313

Ο θρυλικός καπετάν Γιάννης Καλογερός

του Χαράλαμπου Μπουρνάζου

Τα Γιάννενα, η ιστορική πρωτεύουσα της Ηπείρου, τίμησαν τον περασμένο Νοέμβριο, δύο επιφανείς Χανιώτες, αγωνιστές, οι οποίοι πολέμησαν ηρωικά το 1912 για την απελευθέρωση της Ηπείρου από τον τουρκικό ζυγό: τον Καπετάν Γιάννη Καλογερό και τον Ιωσήφ Αναγνωστάκη. Ομιλητής για τον Καλογερό ήταν ο Χαράλαμπος Μπουρνάζος, την ομιλία του οποίου δημοσιεύουμε πιο κάτω και για τον Αναγνωστάκη ο δικηγόρος και πρώην βουλευτής Γιώργος Πρασιανάκης

ΑΝ ΘΕΛΗΣΟΜΕ με μία μόνο φράση, να συνοψίσουμε την προσωπικότητα του καπετάν Γιάννη Καλογερό, αυτή θα ήταν: ακέραιος χαρακτήρας και ιδιοφυής ηγέτης. Κι εδώ οι λέξεις ανταποκρίνονται πλήρως στην πραγματικότητα, έχουν αντίκρισμα βαρύ:

είναι η ζωή και το έργο του καπετάνιου που πιστοποιούν την πλειάδα των αρετών του και βεβαιώνουν ότι ο άνθρωπος τον οποίο, μαζί με άλλους εκλεκτούς Έλληνες αγωνιστές τιμούμε απόψε μ'αυτή την πάνδημη σύναξη μνήμης και τιμής, τίμησε πρώτος αυτός την πατρίδα του κατά τρόπο θαυμαστό, ανιδιοτελή και υποδειγματικό.

Και δια του λόγου το αφαλές, θα επικαλεστώ τη μαρτυρία του Ελευθέριου Βενιζέλου, ο οποίος δεν σκορπούσε βέβαια εύκολα τους επαίνους του. Ο μεγαλοφυής λοιπόν πολιτικός θα γράψει το 1906, ότι «ο Καλογερός είναι ο επιφανέστερος ήρωας των τελευταίων επαναστάσεων». Και τέσσερα χρόνια μετά, πρωθυπουργός πλέον ο Βενιζέλος, εγκωμιάζει ξανά αφειδώλευτα τον καπετάνιο, απαντώντας σε σχετική ερώτηση του συμβούλου και διευθυντή του πολιτικού του

Γραφείου, Γεωργίου Σακαλή:

«Αλήθεια, ρωτάει ο Σακαλής τον Βενιζέλο, τί άντρας είναι αυτός ο Καλογερός, που τόσα και τόσα παινέματα, χρόνια τώρα, ακούω γι'αυτόν;

Ο πρόεδρος κοιτάζοντάς με κατάματα, σα να ήθελε να μου εντυπωθούν βαθιά τα λόγια του, μου λέει: «Ο καπετάν Καλογερός είναι από τα καλύτερα και τιμωτέρα παλικάρια της Κρήτης. Λέγοντας από τα καλύτερα δεν εννοώ μόνο τη μεγάλη ατομική του παλικαριά, μα και την αξιοσύνη του στην πολεμική τέχνη κι λέγοντας από τα τιμωτέρα δεν έχω μόνο στο νου μου την χρηστότητα στις δοσοληψίες του, μα γενικά τον άφογο, από κάθε άποψη, χαρακτήρα του. Είναι άνθρωπος εξαιρετικά ανιδιοτελής και ευθύς. Πάνω απ' όλα είναι ένας ατρόμητος και ακάματος πατριώτης πολεμιστής αλλά και ανώτατος πολεμικός αρχηγός».

Τα αναφέρω όλα αυτά, και τ'άλλα που θ'ακολουθήσουν για να φανεί αναργέστερα πως άνθρωποι της ιστορίας και της αξίας του Καλογερό δεν επαναπαύονται στις δάφνες τους, αλλ'αφήνουν σπίτι, δουλειά, ησυχία και οικογενειακή θαλπωρή που επιτέλους την εδικαιούνταν μετά από μια ζωή βασανιστική, πολλές φορές μαρτυρική, ολόψυχα δοσμένη στην υπηρεσία της πατρίδας κι έρχονται καταχειμώνα, σε προχωρημένη μάλιστα ηλικία να πολεμήσουν για την απελευθέρωση των σκλάβων αδελφών Ηπειρωτών.

Ο Καλογερός, που στις αρετές του χαρακτήρα του ήταν και η απαρέγκλιτη συνέπεια στις υποσχέσεις του, οσοδήποτε δύσκολη ή οδυνηρή κι αν ήταν η πραγματοποίησή τους, είχε δηλώσει το 1896, απευθυνόμενος σε ελεύθερους Έλληνες αδελφούς, που είχαν έλθει στην Κρήτη και μετέβησαν στο ορεινό χωριό Κάμποι, για να συναντήσουν τον θρυλικό καπετάνιο: «Ελευθερώστε μας και βλέπετε κι εμείς τι θα κάνουμε για την ελευθερία της Μακεδονίας και της Ηπείρου».

Η δήλωση αυτή του Καλογερό δημοσιεύθηκε τότε στον αθηναϊκό τύπο, με την επισήμανση: «Η πλήρης βαθείας αλήθειας αυτή υπόσχεσις ενός των ηρωϊκότερων Κρητών». Η υπόσχεση αυτή γίνεται πράξη 16 χρόνια μετά, όταν ο καπετάνιος, παρότι πλησιάζει τα 60, σχηματίζει σώμα επιλέκτων Κρητών και αναχωρεί, τον Οκτώβριο του 1912, για την Ηπειρο. Θα περάσει τότε από την Αθήνα, όπου θα συναντήσει τον πρωθυπουργό Βενιζέλο. Για τη συνάντηση εκείνη έγραψε ο Σακαλής:

«Αμα μπήκαμε στο γραφείο του, ο πρόεδρος πετάχτηκε από το κάθισμά του κι έτρεξε να τον αγκαλιάσει. Είχαν δύο χρόνια να ιδωθούν.

-Σε περίμενα καπετάν Γιάννη, του λέει ο Βενιζέλος.

-Να'μαι, κύριε Πρόεδρε. Αργησα λίγο, γιατί χρειάστηκε να ετοιμαστούν τα παλικάρια. Ήρθανε χθές μαζί μου εκατόν είκοσι, και σήμερα-αύριο περιμένω να'ρθούν και άλλοι καμπόσοι.

-Καλώς ήρθατε. Τώρα, πές μου τι θέλεις, τι σου χρειάζεται;

-Τι άλλο να θέλω, παρά να φύγω το γρηγορότερο για το μέτωπο. Ξέρω πως το τουφέκι άρχισε να κελαιδίζει στα σύνορα.

-Θα φύγεις σε δύο-τρεις μέρες. Ξέρεις θα πας στην Ηπειρο {...} Οι άντρες σου θα εφοδιαστούν αύριο. Το μεσημέρι σήμερα θα φάμε μαζί {...} Στις αποθήκες δεν υπάρχει πια ούτε ένα κοντοτούφεκο. Μα στάσου, υπάρχει ένα, μονάχα ένα, κι αυτό

είναι για σένα, καπετάν Γιάννη. Είναι το δικό μου το τουφέκι.

Ο Βενιζέλος στάθηκε λίγες στιγμές και λέγοντάς μας «Περιμένετε», πετάχτηκε με την συνηθισμένη σβελτοσύνη του, στην ταράτσα που γεφύρωσε το κτίριο του Υπουργείου με το σπίτι όπου κατοικούσε στην οδό Ζωολώστα {...} Σε τρία-τέσσερα λεπτά γύρισε βαστώντας ένα κοντοτούφεκο Μάνλιχερ κι ένα μεγάλο κοντί μέσα στο οποίο ήταν ένα πιστόλι Σμιθ. Τα δίνει στον καπετάν Καλογερό, τουφέκι κι πιστόλι λέγοντάς του:

-Καπετάν Γιάννη, αυτά είναι τ'άρματά μου {...} Είμαι ευτυχής που τα δίνω σ'εσένα. Σε ποιόν άλλο καλύτερο μπορούσα να τα εμπιστευτώ; Είμαι βέβαιος ότι θα τα τιμήσεις όπως πάντα έκανες με τα δικά σου τ'άρματα. Ο Θεός μαζί σου».

Κι όπως φάνηκε στη συνέχεια, με την δράση του στα βουνά της Ηπείρου, ο Καλογερός τίμησε απολύτως τα άρματα και την εμπιστοσύνη του Βενιζέλου.

Και πολύ πριν από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, όλοι ανεξαιρέτως, απλοί είτε διάσημοι άνθρωποι που γνώρισαν τον Καλογερό, μόνο εγκωμιαστικά λόγια είχαν να πουν για τον σπουδαίο αυτόν Κρητικό ηγέτη και άνθρωπο.

Στον λίγο χρόνο που απομένει, θα παραθέσω μικρά αποσπάσματα ανταποκρίσεων, οι οποίες δημοσιεύθηκαν κατά το διάστημα Μαΐου-Αυγούστου 1896 στην «Ακρόπολι» των Αθηνών. Συντάκτης τους είναι ο διαπρεπής δημοσιογράφος, λογοτέχνης και νομικός Νικόλαος Σπανδωνής. Ο πολυτάλαντος αυτός δημιουργός είχε μεταβεί τον Μάιο του 1896 στην επαναστατημένη Κρήτη, όπου επισκέφθηκε τα πεδία των μαχών και γνωρίστηκε με πρωταγωνιστές της εξέγερσης, μεταξύ των οποίων και τον καπετάνιο μας.

Γράφοντας, λοιπόν, για την τελευταία μεγάλη μάχη των επαναστατών, τη μάχη της Αλμυρίδας Χανίων, την οποία και χαρακτηρίζει ως «μία εκ των μεγίστων μαχών εξ'όσων επολέμησαν οι Κρήτες, την τελειοτάτη πασών υπό έποψιν τακτικής», καταλήγει:

Ο Καπετάν Γιάννης Καλογερός (1855-1951). Ο Καλογερός ήταν ένας θρύλος και στους Αρμένους, οι παλιότεροι μάλιστα Αρμενιανοί γνώριζαν προσωπικά τον καπετάνιο, καθώς και τη δράση του και μιλούσαν πάντα εγκωμιαστικά για το σεμνό παλικάρι. Η φήμη και ο θαυμασμός μεταβιβάσθηκε στους νεότερους, είναι δε χαρακτηριστικές οι μεταβάσεις διαλεκτών και αξεχαστων ανθρώπων μας, όπως οι Μιχάλης Χ. Τερεζάκης, Κωστής Γαβριλάκης, Πέτρος Μαντωνανάκης και οι οποίοι είχαν μεταβεί στους Κάμπους, το χωριό του ήρωα, σ' ένα είδος απότισης φόρου τιμής στον «επιφανέστερο ήρωα των τελευταίων επαναστάσεων» κατά το χαρακτηρισμό του Ελευθερίου Βενιζέλου.

«Πρέπει όμως να πω και δυό λόγια για τον αληθινό ήρωα της μάχης αυτής, τον Αργηκό Καπετάν Γιάννη Καλογερό {...}. Χωρίς τον Καλογερό, η Αλμυρίδα και τα κοντινά χωριά θα έπεφταν στα χέρια των Τούρκων. Μόλις έφτασε ο Καλογερός την Τετάρτη, γιατί τότε ζητήθηκε η βοήθειά του, μαζί με 120-150 Καμπιανούς, ο τριακονταετής αυτός ήρωας, κατάκοπος ακόμη εκ της τροχάδην πορείας του (η πορεία είναι περί τις 4 ώρες), πέταξε στη μάχη, σκορπίζοντας πυρ και θάνατο στον εχθρό, με τον οποίο αναμείχθηκε προς στιγμή, χτυπώντας στήθος προς στήθος κατορθώνοντας έτσι ν' απωθήσει λίγο τους Τούρκους, κατέλαβε επίκαιρη θέση και, προσβάλλοντάς τους εκ των νώτων, τους έτρεψεν εις άτακτον φυγήν. Οι σύντροφοί τους πολλακίς τον έχαναν και αναζητώντας τον εναγωνίως τον εύρισκαν να χτυπιέται με τους Τούρκους με το ρεβόλβερ και με το μαχαίρι».

Και ο Σπανδωνής κλείνει τη λεπτομερή περιγραφή της κρίσιμης μάχης με την ευχή: «Ο Θεός να χαρίζει ζωή στον ηρωικό και μετριοφρονα, σαν κορίτσι, αργηγό. Από τις στήλες αυτές της «Ακροπόλεως» του στέλλω τον φόρο του θαυμασμού μου και της ειλικρινέστατης αγάπης μου».

Ο Σπανδωνής κατάπληκτος από τους ομόθυμους επαίνους που άκουγε για τον Καλογερό, αφήγησε κόπους και κινδύνους κι ανέβηκε στο ορεινό

και δυσπρόσιτο χωριό του Καπετάνιου, τους Κάμπους Χανίων, για να τον συναντήσει. Εμείς σήμερα, διαβάζοντας τα εγκώμια που δημοσίευσε τότε στον αθηναϊκό τύπο για τον Καλογερό, συμπεραίνουμε πως η ακτινοβολία και η γοητεία της μορφής του Καπετάνιου θα ήταν πολύ ισχυρή, αφού ένας κοσμογυρισμένος και εκλεπτυσμένος διανοούμενος, επίλεκτο μέλος της αθηναϊκής elite, με παιδεία και πείρα μεγάλη από τις γνωριμίες του με διάσημους άνδρες της εποχής, εντυπωσιάζεται, εκστασιάζεται κυριολεκτικά όπως θα το διαπιστώσετε αμέσως, από ένα ντροπαλό, αγράμματο κι ορεσίβιο χωρικό. Από τους Κάμπους, λοιπόν, ο Σπανδωνής γράφει μεταξύ άλλων:

«Ο Ανδρέας Χολιόπουλος, ένας από τα γνωστότερα παλικάρια των Χανίων, μου λέγει: Ο Καπετάν Γιάννης.

Στρέφω και βλέπω προσερχόμενον προς εμέ έναν νέον, ο οποίος τείνοντάς μου το χέρι:

-Καλώς ορίσατε, μου λέει, με μόλις ακουομένη φωνήν και με συστολή με κοιτάζει στα μάτια. Τον παρατηρώ. Τι ωραίος άνδρας! Ομορφιά εντελώς εξαιρετική. Ομορφιά τελείως ασυνήθιστη. Ομορφιά που φανερώνει άνθρωπο του σαλονιού, ομορφιά Ούγγρου ευγενούς, ομορφιά λεπτή, νευρώδης με σπάνιες γραμμές, ομορφιά χυμένη σ' όλο το σώμα. Κάτι εξόχως αριστοκρατικό. Παράδοξος συνδυασμός ανδρικής ρώμης και γυναικείας χάριτος! Μεσαίου αναστήματος, μελαχροινός με μικρή τετράγωνη γενειάδα, με μύτη λεπτή, με μέση που θα τη ζήλευε κορίτσι, με κορμί πολύ συμμετρικό. Τα μάτια του έχουν μία έξοχη γλυκύτητα. Η φωνή του λεπτή, αρμονική, απαλή, έχει κάτι το ελαφρά μελωδικό. Όταν διηγείται και τούτο σπανίως συμβαίνει, γιατί ο Καπετάν Γιάννης είναι από τους πλέον σιωπηλούς ανθρώπους που ε γνώρισα, η φωνή του αυτή αποτελεί αληθινή αρμονία. Και το βάδισμά του! Α, το βάδισμά του είναι ολόκληρη ποίηση {...}

Η μετριοφροσύνη του είναι τέτοια ώστε, ενώ του προσφέρθηκε η ηγεσία της Κυδωνιάς, την αρνήθηκε. Ουδέποτε μιλεί για τα κατορθώματά του, ουδέποτε διηγείται κάτι γ' αυτά. Με τέτοια προσόντα φαντάζεστε πόσο αγαπάται, πόσο λατρεύεται, πόσο θεοποιείται από τους συντρόφους του...».

Κυρίες και Κύριοι,

Θα κλείσω την επιτροχάδην αυτήν αναφορά μου στον Καπετάν Γιάννη Καλογερό με τον στίχο του ποιητή, τον ίδιο που είχα μνημονεύσει μπροστά σε μια παλλόμενη λαοθάλασσα Κρητών, που είχε συρρεύσει τον Σεπτέμβριο του 2001, στο χωριό του καπετάνιου για να τιμήσει τα πενήντα χρόνια από τον θάνατό του παλικαριού:

«Όταν θα θέλουν οι Έλληνες να κανυρθούν, τέτοιους βγάξει το έθνος μας, θα λένε!»

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΡΑ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

Χαίρετε εσείς χριστιανοί που είστε εδώ τριγύρω ακούσετε να σας επώ το θαύμα του Σωτήρος.

Θαύμα μεγάλο έγινε στην πόλη Βηθανία και στους ανθρώπους έδειξε την άνω βασιλεία.

Έδειξε πως ο άνθρωπος έχει ψυχή και σώμα φεύγει η ψυχή στους ουρανούς και το κορμί στο χώμα.

Εβραίος εκατείχeto να γίνει Φαρισαίος μα ήταν φίλος του Χριστού πολύ αγαπημένος.

Στα δεκατέσσερα Μαρτίου και στα τριάντα τρία ο Λάζαρος απόθανε εν πόλη Βηθανία.

ΟΙ ΑΡΜΕΝΟΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Ολυμπία Κοκοτσάκη-Μαντωνανάκη

Η ΠΟΛΥΤΑΛΑΝΤΟΣ χοριανή μας Ολυμπία Κοκοτσάκη-Μαντωνανάκη, εκλεκτή ζωγράφος και μαντιναδολόγος, βραβευμένη επανειλημμένως σε διαγωνισμούς κρητικής μαντινάδας και νεοριζιτικού τραγουδιού (βλ. βραβευμένο νεοριζιτικό από τον Σύνδεσμο Φιλολόγων νομού Χανίων, καθώς και άρθρο της «Το ριζιτικό τραγούδι, αυτή η ανόθευτη κληρονομιά του τόπου μας, που πρέπει να παραμείνει αναλλοίωτη», «Ελευθερόπολις» φ. 31/2004) είχε την καλοσύνη να μας στείλει μια επιλογή από θαυμαστές μαντινάδες της, οι πλείστες των οποίων θυμίζουν τις αριστουργηματικές μαντινάδες

της συλλογής της αξέχαστης λαογράφου-εκπαιδευτικού Μαρίας Λιουδάκη (1894-1947), συλλογή η οποία έχει χαρακτηριστεί ως «Ο θησαυρός των κρητικών μαντινάδων».

Δημοσιεύουμε πιο κάτω μερικές από τις ωραίες, τις αρμενιανές αυτές μαντινάδες της μαντιναδολόγου μας.

Χ.Μπ.

Αρμενιανή μου κοπελιά κι Αρμενιανό κοπέλι
τα μάθια σας γεμίζουν ούλο τον κόσμο μέλι.

Εις τσι Πλακούρες καθ'αργά ήρχονταν η καλή μου
μ'ένα κλαδί βασιλικό και στόλιζε τ'αυτί μου.

Ωσάν τ'αντί με τύλιξες, που'χεις στον αργαλειό σου
κι όντε σου διώξει, βιόλα μου, χτυπάς το πέταλό σου.

Κάθα που δω τ'αχείλη σου να μου χαμογελούνε
ούλ'οι αγγέλοι τ'ουρανού θαρρώ πως με φιλούνε.

Τα χοχλαδάκια του γιαλού ρώτηξε να σου πούνε
τα μάθια π'αλησμόνησες το πόσο σ'αγαπούνε.

Στον Αγιο άναψα κερι και του μπογιού λαμπάδα
να μη με πιάνει σα θωρώ τα μάθια σου ζαλάδα.

Ούλου του κόσμου τα καλά στην Κρήτη 'ναι δοσμένα
μα το Θεό παρακαλώ να δώσει κι άλλο ένα :
να σιάξει αψηλότερη κορφή στον Ψηλορείτη
και από τα ξένα να θωρώ Κρήτη και μόνο Κρήτη.

Μακρά'μαι Κρήτη, δεν θωρώ κιαμιά 'πο την κορφή σου
μα με τα μάθια τση ψυχής πατώ πάλι τη γη σου.

Θυμούμ'όντε με βάστουνες στ'ώμους σου караβιόλια
μα'δα σε μπαλωτάρανε τ'άπονον χρόνον βόλια.

Να κάτεχα ποιός σου'μαθε την τέχνη να λαβώνεις
βαθιά κι αργά στα σωθικά μαχαίρια να καρφώνεις.

Ωσάν το κύμα που φιλεί την αμμονιά κι φεύγει
ετσα 'ναι κι η γιαγάπη σου, ποτές δεν ξετελεύγει.

Ένα ματσάκι έρωντα στέλνω να μου θυμάσαι
σα θα γροικιάς τη μυρωδιά στα ξένα που κοιμάσαι.

Αφσ'με ν'αποκοιμηθώ μέσα στην αγκαλιά σου
κι αγαλινά να με ξυπνούν οι χτύποι τση καρδιάς σου.
Γιαλιζουνε τα μάθια σου, σα τζη κορφής το χιόνι,
που στραφταλιζει όντε το δεις, κι απόκειας σε θαμπώνει.

Γιάειντα βοριά μου άνοιξες πάλι το παραθύρι
κι ειδαντηνέ κι εματώθηκα κι εγίνηκα σείρι.

Τση μοναξιάς μου την πληγή κιανείς δε θα την κλείσει
γιατί εκείνος π'αγαπά, άλλ'έχει αγαπήσει.

Είν'η ζωή μια θάλασσα, π'αθρώποι κολυμπούνε
μα άλλοι πιάνουνε στεριά και άλλοι ναυαγούνε.

'Άμε στον Αποκόρωνα να μάθεις πως γλεντούνε
πως αγαπούν τη λεβεντιά και λόγο πως βαστούνε.

Γλωσσάρι: • αγαλινά, αγαλιανά = σιγά-σιγά • αλησμονώ = ξεχνώ • άμε = πήγαινε
• απόκειας = και μετά, και κατόπιν • βιόλα = λουλούδι • έρωντας = δίκταμο •
πέταλο = θήκη του χτενιού του αργαλειού • αντί= στημόνι του αργαλειού • σείρι
(τουρκ. sewir) = θέαμα • χοχλαδάκια = βότσαλα, χαλίγια

Παιδάκι και
καραβάκι,
πίνακας της
Ολυμπίας
Κοκοτσάκη-
Μαντωνανάκη

ΟΙ ΑΡΜΕΝΟΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Ολυμπία Βεζυρέα-Μαντωνανάκη

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΕΚΤΗ ΧΩΡΙΑΝΗ ΜΑΣ επιστήμονα και ζωγράφο Ολυμπία Βεζυρέα Μαντωνανάκη, έχουμε γράψει και στο προηγούμενο φύλλο της «Ε» αρ. 39/2005). Επανερχόμαστε ξανά στην ταλαντούχο ζωγράφο με την ευκαιρία της πρόσφατης ατομικής έκθεσής της «Αναμνήσεις - όνειρα και Συναισθήματα» η οποία έγινε στο τέμενος «Γιαλί-Τζαμισί» στο παλιό λιμάνι των Χανίων. Η έκθεση είναι αφιερωμένη στη μνήμη της μητέρας της, που υπήρξε και η πρώτη δασκάλα της.

Ο Ολυμπία ανήκει στα ιδρυτικά μέλη της Ελληνικής Εταιρείας Ιατρών Καλλιτεχνών (Ε.Ε.Ι.Κ.) και είναι υπεύθυνη του Πειραματικού εργαστηρίου στη ζωγραφική.

Παραθέτουμε πιο κάτω σχετικό με την τελευταία έκθεση κείμενό της, καθώς και εγκωμιαστικές γνώμες φιλότεχνων επισκεπτών της εν λόγω έκθεσης.

Χ.ΜΠ.

Συναισθήματα που πηγάζουν από αναμνήσεις της παιδικής ηλικίας, όνειρα που δεν πραγματοποιήθηκαν, επιδιώξεις, που δεν «ταξίδεψαν», επιθυμίες που έμειναν μετέωρες.

Τα έντονα χρώματα αλλά και τα απαλά, τα σχήματα όλα σκοπό έχουν να αποδώσουν συναισθήματα δυνατά μεγάλης κλίμακας: από την ένταση του απογειωτικού πάθους έως τη βαθιά απόγνωση της ματαιώσης των ονείρων και της συναισθηματικής απώλειας, στην οποία μπορεί να οδηγήσει ο θάνατος ή οι ανθρώπινες συμπεριφορές. Από την απλή χαρά ενός παιδιού, έως τη λήθη και τη λύτρωση από ότι μας βασανίζει.

Οι μικρές χαρές, αλλά και όλοι οι μικροί καθημερινοί θάνατοι, που μπορεί να βιώσει κανείς στη ζωή του είναι όλα εκεί. Είναι εκεί για να θυμίζουν στον καθένα από εμάς το δικό του προσωπικό ψυχογράφημα το δικό του ημερολόγιο ψυχής σε ανάλογες στιγμές της ζωής του.

Κάθε πίνακας είναι αποτύπωμα μιας ψυχικής κατάστασης. Είναι εκεί για να υποδεικνύει, ότι παρά τις ματαιώσεις και την απόγνωση, που μπορεί να βιώσουμε μπορούμε να βγούμε στο φως ξανά με αισιοδοξία για τη ζωή. Ένα μήνυμα που η μητέρα μου - στη μνήμη της οποίας είναι αφιερωμένη αυτή η έκθεση - ήξερε καλά να διδάσκει.

Θέλω να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στους ανθρώπους που συνεργάζονται μαζί μου και που τόσο πολύ με στηρίζουν καθημερινά στο δύσκολο έργο μου με την αγάπη τους, την καλοσύνη και την ανθρωπιά τους.

Επίσης θέλω να ευχαριστήσω όλους αυτούς τους συνανθρώπους μου, που δέχονται καθημερινά τη θεραπευτική φροντίδα μας και που τόσα μου έχουν διδάξει και συνεχίζουν να με διδάσκουν με την απλότητα και την αμεσότητα

των συναισθημάτων τους.

Τέλος θέλω να ευχαριστήσω όλους αυτούς, που επισκέφθηκαν την έκθεση και τόσο συγκινητικά εξέφρασαν την συναισθηματική τους επικοινωνία με τους πίνακες, με τις τόσο εύστοχες παρατηρήσεις τους.

Ολυμπία Βεζυρέα - Μαντωνανάκη
Ψυχίατρος Ζωγράφος

Σχόλια για την έκθεση

Είναι θετικά παρήγορο που οι αναμνήσεις μιας ψυχιάτρου έχουν τόσο φως και χρώμα.

Α.Μ.

Οι ζωγραφίες σου είναι χίλιες λέξεις. **Ν.Κ.**
Ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης η μάνα. Μάνα, μητέρα, μαμά, μανούλα συνώνυμη της ζωής καθοριστική στην εξέλιξή μας. Η ευθύνη της σχεδόν τρομακτική. Συγκλονιστική Ολυμπία όπως πάντα.

Μ. Κουτσουπάκη

Ευχαριστώ θερμά την αγαπητή Ολυμπία για την πνευματική τροφή που μου προσέφεραν όλα τα έργα της. Έργα που φέρουν άξια την σφραγίδα της δικής της τεχνικής. Δεν είναι δυνατόν να μην συγκινηθεί κάποιος, γιατί κάποιο θέμα θα βρει να αγγίζει τις συναισθηματικές χορδές της ψυχής του.

Με εκτίμηση

Στέφανος Πλάκας, Ζωγράφος

Μέσα από τα παράθυρα της ψυχής με πέπλα και χωρίς... η θέα είναι πάντα στο συναίσθημα! Σ' ευχαριστώ για τα χρώματα και τη συνάντηση.

Βάνα

Πίνακας της Ολυμπίας Βεζυρέα - Μαντωνανάκη

Γιαλί Τζαμισί,

Έκθεση ζωγραφικής από 12-18 Νοέμβρη 2008
«Αναμνήσεις όνειρα και συναισθήματα»

Μια έκθεση ζωγραφικής που σκοπό της έχει να ανακαλέσει στη μνήμη του επισκέπτη συναισθήματα που έχει ήδη βιώσει ή να αισθανθεί συναισθήματα που μπορεί να βιώσει ο καθένας από εμάς στη ζωή του.

Η 8η ατομική μου έκθεση ζωγραφικής είναι μια «τράπεζα» συναισθηματικών καταστάσεων, που πολλοί γνωρίζουμε ή που άλλοι από εμάς θα γνωρίσουμε στο μέλλον.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ - ΟΝΕΙΡΑ & ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

Ατομική Έκθεση Ζωγραφικής
Ολυμπίας Βεζυρέα-Μαντωνανάκη

ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ 2009

νάμαστε καλά και να μην κουτουλήσουν οι πλανήτες

ΑΛΛΟΣ ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΦΥΓΕ -να πάει στο καλό- και ήρθε ένας άλλος, πιο νέος και περισσότερα καλά υποσχόμενος. Γιατί, είναι αλήθεια, ό απερχόμενος ήταν τσιγκούνης στα καλά και απλογέρης στα κακά. Με ελπίδες, λοιπόν, υποδεχτήκαμε το Νέο, Ωραίο και Γενναιόδρομο -όπως θα τον θέλαμε- καινούριο χρόνο. Και για να τον καλοπιάσουμε, στρώσαμε τραπέζια -στα σπίτια μας ή στα εξοχικά μας- ανοίξαμε βαρέλια και έρευνσε οίνος άκρατος, ή μπύρα παγωμένη, για να πιούμε κι εμείς οι νοικοκυραίοι αλλά και ο Άη Βασίλης, που μας έφερε -με τις καλύτερες συστάσεις- το Νέο Χρόνο. Φάγαμε, ήπιαμε, και ευχηθήκαμε να μας -ε- μπει με το καλό, και να φύγει -όταν έρθει η ώρα του- αφήνοντας μας πολλά καλά, για να τον θυμόμαστε σαν γλυκιά ανάμνηση.

Για φέτος αποφάσισα να κάνω το γύρισμα του χρόνου οικογενειακώς στα Χανιά, κοντά στην πεθερά μου και τα ανίψια μου. Κάπου εκεί, στο έμπα και το έβγα των δύο χρόνων, και πάνω στο τραπέζι, έκανα την πρόποση μου για υγεία, ειρήνη, χαρά και εντυχία. Ο μικρός μου ανιψιός ο Γιάννης (από το σόι της γυναίκας μου) στα τέσσερά του -ζωή να' χει- με άκουγε με προσοχή, και όταν τελείωσα ζήτησε το λόγο, για να εκφράσει κι εκείνος τις δικιές του ευχές, προσθέτοντας στα γνωστά και τετριμμένα τη δική του νότα: «Να 'μαστε καλά, να μη γίνεται πόλεμος, και να μην κουτουλήσουν οι Πλανήτες!» Μη μου πείτε, και νόστιμο και πρωτότυπο το βρήκαμε και το χαρήκαμε. Φαίνεται πως κάτι πρέπει να είχε ακούσει για τη συντέλεια του κόσμου από πιθανή σύγκρουση κομητών ή άλλων επουράνιων σωματίων, και το έδωσε με το δικό του τρόπο, σε άφογη Κρητική διάλεκτο.

Την Πρωτοχρονιά κάναμε και το ποδαρικό στους Αρμένους. Η συγκίνηση είναι πάντα έντονη να μπαίνεις στα πατρώα ή να συναντάς δικούς σου ανθρώπους, στον τόπο που μεγάλωσες. Κρίμα

που αυτό το νησί βρίσκεται τόσο μακριά από την Αθήνα, και το χωρίζει η θάλασσα. Κρίμα δυο φορές που απομακρυνθήκαμε από τους κόλπους του, για να έρθουν ξένοι να καλύψουν τα κενά που αφήσαμε.

Η ζωή, όμως, συνεχίζεται, ο χρόνος τρέχει, και να που φτάσαμε στα Θεοφάνεια και τον Αγιασμό των Υδάτων στον Πλάτανο. Ο καιρός ελαφρά βροχερός αλλά όχι απαγορευτικός γι' αυτή την καθιερωμένη τελετή. Ο παπά Μανώλης, αφού αγίασε το Ύδωρ στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου, μας οδήγησε στον Πλάτανο για το μεγάλο γεγονός. Κόσμος πολύς μαζεμένος, όχι μόνο από το χωριό μας, αλλά και από γειτονικά χωριά. Ακούγαμε τον παπά Μανώλη να εκφωνεί τα λειτουργικά του, αλλά το μυαλό μας στο βούτηγμα για το Σταυρό. Ο τολμηρός εθελοντής έχει βρεθεί και είναι έτοιμος και χαμογελαστός για το μεγάλο τόλμημα. Είναι ο Νίκος Πατεράκης, του Μάρκου, νέο Αρμενιανό αίμα. Τον έβλεπα που ετοιμαζόταν και τον καμάρωνα. Έβαλα, για μια στιγμή, τον εαυτό μου στη θέση του: «Πώς θα μου φανεί η ψυχολογία; Θα βρω το Σταυρό, ή θα τα κάνω θάλασσα; Κι αν, αντί να βρω το Σταυρό καρφωθώ στον πάτο;». Ενοιωσα το κρύο νερό να με περιλούει και το ξανασκέφτηκα: «Άσε» λέω. «Δεν είμαι ντυμένος κατάλληλα, και πρέπει να τραβήξω και φωτογραφίες...» Κι έτσι, άφησα το Νίκο να πέσει μόνος του. Η βουτιά ήταν σύντομη, αλλά εντυπωσιακή. Κανείς δεν σκέφτεται ότι, μέσα σε ελάχιστο χρόνο, το σώμα του βουτηχτή χώνεται, εντελώς, μέσα στο νερό, πράγμα πού μπορεί να κρύβει πολλούς κινδύνους, εκτός από την παγωνιά που θα αντιμετωπίσει. Παρακολούθησα καρέ - καρέ το βιντεάκι που τράβηξα

με τη φωτογραφική μου, και εντυπωσιάστηκα. Δυστυχώς, δεν μπορώ να σας μεταφέρω όλα τα καρέ, για να ζήσετε κι εσείς την ίδια συγκίνηση. Σας στέλνω μόνο μερικά στιγμιότυπα από όλο τον Αγιασμό. Και ελπίζω, του χρόνου να σας στείλω περισσότερα, φτάνει να 'μαστε καλά, να μη γίνει πόλεμος, και μην κουτουλήσει οι Πλανήτες. Ως τότε, γεια σας και χαρά σας.

Μανώλης Πιπεράκης.